

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

YÜKSEK
LİSANS
TEZİ

MAGUINDANAO'DAKİ SİLAHLI ÇATIŞMANIN
İLKÖĞRETİM OKULLARINDA ÖĞRENCİ
AKADEMİK PERFORMANSINA ETKİSİ

BAID B. SAMAMA

EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Antalya, 2020

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ,
PLANLAMASI VE EKONOMİSİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

MAGUİNDANAO'DAKİ SİLAHLI ÇATIŞMANIN İLKÖĞRETİM OKULLARINDA
ÖĞRENCİ AKADEMİK PERFORMANSINA ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
BAID B. SAMAMA

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi. Türkan AKSU

Antalya, 2020

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Baid SAMAMA'nın bu çalışması 17.01.2020 tarihinde jürimiz tarafından **Eğitim Bilimleri** Anabilim Dalı **Eğitim Yönetimi** Tezli Yüksek Lisans Programında **Yüksek Lisans Tezi** olarak **oy birliği/oy çokluğu** ile kabul edilmiştir

İMZA

Başkan : (Unvan)Adı Soyadı

Prof. Dr. Mualla BİLGİN AKSU

Akdeniz Ün. Eğitim Fak. EBB

Üye : (Unvan)Adı Soyadı

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ŞAHİN

Alanya Alaaddin Keykubat Ün. Eğt. Fak.
EBB

Üye (Danışman) : (Unvan)Adı Soyadı

Dr. Öğr. Üyesi Türkan AKSU

Akdeniz Ün. Eğitim Fak. EBB

YÜKSEK LİSANS TEZİNİN ADI:

ONAY: Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun tarihli ve sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ

Enstitü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanımında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

..... / /

BAID B. SAMAMA

TEŞEKKÜR

Eğitim, öğrenmek isteyen herkes için bir hediye ve haktır. Eğitim, tatlı bir eğitim meyvesi almadan önce, çok fedakarlık, sabır, sıkı çalışma ve zaman gerektiren bir süreçtir. Öncelikle ve en önemlisi, çalışmamı sürdürmek ve onu tamamlamak için bana güç, sabır ve rehberlik sağladığı için Allah'a teşekkür etmek istiyorum. Danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Türkan AKSU'ya içten teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum. Bana rehberlik etme konusundaki gerçek ve kişisel desteğinden, eleştirel yorumlarından, teşvikten ve tezin başarısı için zamanında önerilerde bulunmasından sonsuz faydalandım. Akdeniz Üniversitesi'ndeki eğitimim boyunca bana ders veren tüm hocalarıma da emekleri için teşekkür ediyorum. Ebeveynlerime, erkek kardeşlerime ve kız kardeşlerime destekleri ve duaları için çok teşekkür ederim. Öncelikle Antalya'da olmak üzere Türkiye'deki arkadaşlarıma da kibarlıkları ve iyi arkadaşlıkları için teşekkür ediyorum. Son olarak, görüşme yapmak ve kendi yetki alanlarındaki verileri toplama konusunda destek veren Maguindanao'daki ilköğretim okullarının okul müdürlerine ve öğretmenlerine teşekkür ediyorum. Son olarak, YTB'ye Türkiye ve tüm Türkiye İnsanlarını inceleme ve maddi destekleriyle akademik çalışma fırsatı verdiği için çok teşekkür ediyorum.

ÖZET

MAGUINDANAO'DAKİ SİLAHLI ÇATIŞMANIN İLKÖĞRETİM OKULLARINDA ÖĞRENCİ AKADEMİK PERFORMANSINA ETKİSİ

BAID B. SAMAMA

Yüksek Lisans Tezi

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ PLANLAMASI VE EKONOMİSİ TEZLİ YÜKSEK
LİSANS PROGRAMI

Dr. Öğr. Üyesi. Türkan AKSU
Ocak 2020, 80 sayfa

Silahlı çatışma, dünyanın bir kısmının karşı karşıya olduğu ciddi bir sorundur. İnsanların çektiği acıların, yoksulluğun, insani gelişme ve ekonomik istikrarın geri planda kalmasının temel nedenidir. Unicef (2011) raporuna göre, 2011 yılında ilköğretim çağındaki 57 milyon çocuğun okula gitmediği tahmin edilmiştir. Bu çocukların 13 milyondan fazlası silahlı çatışmalardan doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen ülkelerdedir (Unicef, 2015). Öğretmenler, çocuklar ve eğitim performansı her zaman silahlı çatışmanın ön saflarında yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı, genel olarak silahlı çatışmalar sırasında öğrencilerin eğitimlerinin ne derecede etkilendiğini ortaya koymaktır. Bu amaçla, silahlı çatışmalar nedeniyle ailelerin yer değiştirmesinin, okul altyapısının yıkılmasının, geçim kaynaklarının tahrip edilmesinin, öğretmenlerin görevlerini yapabilme durumlarının öğrencilerin akademik performanslarını ne ölçüde etkilediğini değerlendirilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemine uygun bütüncül çoklu durum şeklinde tasarlanmıştır. Çalışma, Filipinler'in Maguindanao bölgesindeki beş ilköğretim okulundan beş okul müdürü ve on öğretmen ile yapılmıştır. Veriler, dokuz sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formuyla ses cihazına kaydedilmesi yoluyla toplanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, silahlı çatışma hem yerel hem de ulusal düzeyde etkilidir. Genelde insanların yaşam durumunu etkiler. Öğrencilerin eğitimini ise, ailelerin yerinden olması, mülklerin imha edilmesi, ailelerin geçim kaynaklarının kesilmesi ve öğretmen faaliyetlerinin engellenmesi gibi nedenlerle kısıtlanmakta yada öğretimin tamamen ortadan kalkması şeklinde ortaya çıkmaktadır. Müdürler ve öğretmenler, silahlı çatışmanın öğrencilerin okulu bırakması, okula devamsızlık ve düşük akademik performansla sonuçlandığını belirtmişlerdir. Katılımcılar, silahlı çatışmanın okul mülklerini ve

ders araçlarını tahrip etmesi nedeniyle öğretmen faaliyetlerini etkilediğini ve bunun da öğrencinin performansına etkisi olduğunu söylemişlerdir. Sonuç olarak, öğrencilerin eğitimi ve öğretmenlerin faaliyetleri silahlı çatışma süresince kesintiye uğramış ve öğrenciler devamsızlık, okulu bırakma, ruh hali bozukluğu ve düşük performans gösterme durumlarını sergilemişlerdir. İyi öğrenim kalitesi, öğrencilerin gelişim performansı ve okul işleyişi bu tür sorunlardan etkilenir. Okul idaresi ve öğretmenler, silahlı çatışmanın öğrencilerin performansları ve eğitimin gelişimi üzerindeki etkilerini iyi yönetmelidir.

Anahtar Kelimeler: Silahlı çatışma, ilköğretim okulu, öğrencilerin akademik performansı, Maguindanao Bölgesi-Filipinler, nitel çalışma

ABSTRACT

THE EFFECT OF ARMED CONFLICT TOWARDS PUPIL'S ACADEMIC PERFORMANCE IN PRIMARY SCHOOLS IN MAGUINDANAO

BAID B. SAMAMA

Master's Thesis

**INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL SCIENCES
EDUCATIONAL ADMINISTRATION, SUPERVISION, PLANNING, AND ECONOMY
MASTER'S THESIS**

Asst. Prof. Dr. Türkan AKSU

January, 2020, 80 pages

Armed conflict is a serious problem facing some part of the globe. It is fundamental cause of human suffering, source of poverty, destruction of human development and economic stability. According to a UNICEF (2011) report, it was estimated that 57 million children of primary school age did not attend school in 2011. It was also reported that 13 million of those children are in the countries directly or indirectly affected by armed conflict (UNICEF, 2015). Teachers, children and education performance are always on the front line of armed conflict. The aim of this study was to determine the effect armed conflict on children's education. To reach this goal, certain criteria such as, displacement of families, destruction of school infrastructure, destruction of livelihood sources of families, and teachers' ability to do their daily tasks during armed conflict and how children's education was effected have been studied. Qualitative research methodology was used in this study. The study group was conducted with five school principals and ten teachers from five primary schools in Maguindanao region, in Philippines. The research data was gathered through a nine-question semi-structured interview form via voice recorder. Armed conflict was found to be affective both locally and nationally. It generally effects the living standards of people. Children's education is restrained due to the displacement of the families, destruction of school properties, disruption of family's livelihood resources, and limited teacher activities. Principals and teachers mentioned that armed conflict caused higher school drop outs and absenteeism, lower academic performance of pupils. Respondents also indicated that as a result of destruction of school property and class materials armed conflict caused, teachers' activities were effected eventually effecting pupils' academic performance. In conclusion,

pupils' performances and teachers' activities were disrupted during armed conflict resulting in absenteeism, school drop out, depression, and lower academic performance. Good quality learning, developing good performance, and functioning of school are all affected from this kind of problem. School administrations and teachers should manage well the effects of armed conflict especially on the pupils' performances and educational development.

Key words: Armed conflict, elementary school, Pupils Academic Performance, Maguindanao Province-Philippines, Qualitatives

İÇİNDEKİLER

DOĞRULUK BEYANI.....	i
TEŞEKKÜR	ii
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ	x
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Çalışmanın Arka Planı	1
1.2. Problem Durumu	3
1.3. Araştırma Amacı ve Araştırma Soruları.....	4
1.4. Çalışmanın Önemi.....	5
1.5. Çalışmanın Sınırlılıkları	5
1.6. Tanımlar	5
1.7. Çalışmanın Varsayımları.....	5
BÖLÜM II	7
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1. Dünyadaki Silahlı Çatışmalar.....	7
2.2. Silahlı Çatışmanın Nedenleri	8
2.3. İç Savaş	8
2.4. Silahlı Çatışmaların Sonuçları.....	9
2.5. Silahlı Çatışmalar Sırasında Ailelerin Yerinden Eldilmesi	9
2.6. Silahlı Çatışmanın Eğitime Etkisi	11
2.6.1. Silahlı Çatışmanın Öğrenciler Üzerindeki Etkisi	11
2.6.2. Silahlı Çatışmanın Öğretmenler Üzerindeki Etkisi	13
2.6.3. Silahlı Çatışmanın Eğitim Altyapısı Üzerindeki Etkisi.....	13
2.7. Silahlı Çatışmanın Ekonomi ve Geçim Kaynakları Üzerindeki Etkisi	14
2.8. Silahlı Çatışmanın Tarım Sektörü Üzerindeki Etkisi	16
BÖLÜM III.....	17
YÖNTEM	17
3.1. Çalışma Alanının Tanımı (Maguindanao).....	17
3.2. Araştırmanın Modeli	17
3.3. Çalışma Grubu	18
3.4. Veri Toplama Aracı ve Veri Toplama Süreci	18
3.5. Verilerin Çözümlemesi ve Veri Analizi.....	19
BÖLÜM IV	20

BULGULAR	20
4. 1. Silahlı çatışmanın öğrencilerin akademik performansına etkisi.....	20
4. 2. Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin okula devam durumu	22
4. 3. Kişisel verilere dayanarak, silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki görünür psikolojik etkileri	24
4. 4. Okuldaki öğrencilerin mezuniyet oranının silahlı çatışma bağlamında değerlendirilmesi	26
4. 5. Okul altyapısının tahrip edilmesinin öğrencilerin akademik performansına olan dalgalanma etkisi	28
4. 6. Silahlı çatışmalar sırasında ailelerin geçim kaynaklarının bozulmasının öğrencilerin akademik performansı üzerindeki etkileri	30
4.7. Silahlı çatışma sırasında öğretmenlerin görevlerini yerine getirebilme durumu.....	33
4. 8. Okulun silahlı çatışma sırasında işlevsel olma durumu	35
4. 9. Silahlı çatışma sırasında ailelerin yerinden edilmesinin öğrenciler üzerindeki etkileri	37
Tablo 4. 9. Silahlı çatışma sırasında ailelerin yerinden edilmesinin öğrenciler üzerindeki etkileri..	37
BÖLÜM V	40
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	40
5. 1. Silahlı Çatışmanın Etkisi.....	40
5. 2. Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin okula devam oranının değerlendirilmesi	41
5. 3. Silahlı çatışmanın görünür psikolojik etkisi.....	42
5. 4. Silahlı çatışmalar sürecinde öğrencilerin mezuniyet durumu	43
5. 5. Okul altyapısının tahrip olmasının öğrencilerin akademik performansına olan dalgalanma etkisi	43
5. 6. Silahlı çatışma sırasında geçim kaynaklarının bozulması	44
5. 7. Silahlı çatışma sırasında öğretmenlerin görevlerini yerine getirmesi	45
5. 8. Silahlı çatışma sırasında okulların işlevselliği	46
5. 9. Ailelerin yer değiştirmesinin öğrenciler üzerindeki etkisi	46
5. 10. Sonuç.....	47
5. 11. Öneriler	47
KAYNAKÇA	48
EKLER	58
Ek – 1 Araştırma İzin Yazısı (Bölge Eğitim Müdürlüğüne gönderilen izin yazısı).....	58
Ek – 2 Araştırma İzin Yazısı (İl Eğitim Müdürlüğüne gönderilen izin yazısı-1).....	59
Ek – 3 Araştırma İzin Yazısı (İl Eğitim Müdürlüğüne gönderilen izin yazısı-2).....	60
Ek – 4 Araştırma İzin Yazısı (İl Eğitim Müdürlüğüne gönderilen izin yazısı-3).....	61
Ek – 5 Araştırma İzin Yazısı (Okullara gönderilen izin yazısı-1).....	62
Ek – 6 Araştırma İzin Yazısı (Okullara gönderilen izin yazısı-2).....	63
Ek – 7 Araştırma İzin Yazısı (Okullara gönderilen izin yazısı-3).....	64

Ek – 8 GÖRÜŞME SORULARI.....	65
ÖZGEÇMİŞ.....	67
İNTİHAL RAPORU.....	68

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 3. 1. Çalışma Grubunda Yer Alan Okulların Özellikleri	17
Tablo 4. 1. Silahlı çatışmanın öğrencilerin akademik performansına etkisi	20
Tablo 4. 2. Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin devam durumu.....	22
Tablo 4. 3. Silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki görünür psikolojik etkileri	24
Tablo 4. 4. Okuldaki öğrencilerin mezuniyet oranının silahlı çatışma bağlamında değerlendirilmesi	26
Tablo 4. 5. Okul altyapısının tahrip edilmesinin öğrencilerin akademik performansına olan dalgalanma etkisi	28
Tablo 4. 6. Silahlı çatışmalar sırasında ailelerin geçim kaynaklarının bozulmasının öğrencilerin akademik performansı üzerindeki etkileri.....	31
Tablo 4. 7. Silahlı çatışma sırasında öğretmenlerin görevlerini yerine getirebilme durumu ...	33
Tablo 4. 8. Okulun silahlı çatışma sırasında işlevsel olma durumu	35
Tablo 4. 9. Silahlı çatışma sırasında ailelerin yerinden edilmesinin öğrenciler üzerindeki etkileri.....	37

KISALTMALAR LİSTESİ

IDMC	:Internal Displacement Monitoring Centre
UNICEF	:United Nations Children's Fund
UNESCO	:United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
BMMYK	:Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
UNGA	:United Nations General Assembly

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Çalışmanın Arka Planı

Eğitim, tüm vatandaşların temel hakkıdır ve bireylerin günlük hayatındaki zorlukları yenebilecek bir yaşam tarzı geliştirme ve iyi bir gelecek sürmelerini sağlamada vazgeçilmez bir araçtır. Eğitim, insan haklarında merkezi bir yere sahiptir ve insanların diğer tüm haklarının kullanılmasında ve insanlığın gelişimi için önemli ve kesinlikle gereklidir (Ahmed, 2015).

Eğitim, çatışmaların yaşandığı zamanlarda zarar görür fakat düşük eğitim seviyesi aynı zamanda çatışmanın ortaya çıkmasında da itici bir güçtür. Okulların tahrip olması nedeniyle çocukların eğitiminin bozulduğu yerler ya kaçak göçmenler ya da militan veya silahlı gruplar tarafından işgal edilmekte, bu durum da ulusal istikrarı sağlamak adına, çocukların, ailelerin ve geniş kitlelerin refahı üzerinde olumsuz ve şiddeti artan oranlarda etki etmektedir. Çatışma sırasında eğitimdeki aksaklıkları en aza indirmeye çabaları sadece çocuk refahını desteklemekle kalmaz aynı zamanda uzun vadede sürdürülebilir bir barışın oluşmasında önemli bir rol oynar.

Son otuz yılda doğal afetlerin sıklığı ve yoğunluğunda sürekli bir artış görülmüş ve etkilenen insan sayısında çarpıcı bir artış yaşanmıştır (Asya Kalkınma Bankası, 2012). Yerinden edilmiş çocuklar için geçici eğitim sağlamak ve eğitimin devamlılığını sürdürme çabaları genellikle sığınma kamplarındaki çocuklara uygulanmaktadır. Ancak dünyanın birçok yerinde ve özellikle Asya'da, yerinden edilen çocukların büyük bir çoğunluğu arkadaşları ve aile üyeleri ile birlikte yaşamaktadır. Ayrıca, sivil toplumun en görünür kurumlardan biri olan eğitim, askeri çatışmalardan etkilenen ülkelerde çatışan tarafların sıklıkla hedefi haline gelmektedir (O'Malley, 2010).

Şiddetli çatışmaların mikro düzeydeki etkileri hakkındaki son araştırmalar, okul kaydı, okula devam ve okul kazanımı verileri dikkate alındığında, çatışmaların farklı eğitim sonuçları ile ölçülen eğitim miktarı üzerindeki olumsuz etkisine dair kanıtlar sağlamıştır (Buvinic, Das Gupta ve Shemyakina, 2013; Leon, 2012; Justino, 2012; UNESCO, 2011). İç savaşların görülme sıklığı son yıllarda azalmış olsa da çatışma, bugün dünyanın karşılaştığı en önemli kalkınma zorluklarından biridir (Harbom ve Wallensteen, 2009).

Şiddetin mirası, başta Afrika, Kafkasya, Balkanlar ve Orta Doğu ülkeleri olmak üzere dünyadaki birçok ülkede devam etmektedir. Ekonomik ve siyasi açıdan iç savaşların sosyal sonuçları çok büyük olmaktadır. Savaş, nüfusu değiştirmekle kalmayıp, sermayeyi yok eder,

altyapı ve sosyal yapıya (okul, hastane, spor tesisleri, eğlence merkezleri, ibadet alanları vb.) zarar verir, sivil özgürlükleri tehlikeye sokar ve açlık krizleri yaratır. Her yıl yaklaşık 750.000 insan silahlı çatışma sonucu hayatını kaybetmektedir (Geneva Declaration Secretariat, 2008). 2007 yılı sonunda 20 milyondan fazla insan iç savaş nedeniyle iç göçe maruz kalmıştır (Loescher, Betts ve Milner, 2008). Bu etkilerin herhangi birinin, şiddete maruz kalan nüfusun eğitimsel kazanımı da dahil olmak üzere, uzun vadeli kalkınma üzerinde önemli sonuçları olmaktadır. En geniş anlamıyla çatışma, karşıt görüşlerin sonucu olarak kuvvetli etkileşim olarak tanımlanabilir. Bu gerçek, çocukların temel hakkını etkiler yani “onların eğitimi”. Eğitimciler, öğrenciler, aile, altyapı, okul ortamı, öğretim programı ve öğretmenler tarafından yürütülen stratejiler olmak üzere tüm eğitim sistemi bu durumdan etkilenir. Uluslararası verilere göre, 2011 yılında yaklaşık 57 milyon ilkokul çağındaki çocuğun okula gitmediği tahmin edilmektedir (UNICEF, 2014). Aynı şekilde, 13-milyondan fazla çocuk, doğrudan veya dolaylı olarak silahlı çatışmalardan etkilenen ülkelerdendir (UNICEF, 2015).

Yıllar önce gerçekleşmiş olmasına rağmen, Birleşmiş Milletler Kuruluşları ve Uluslararası Kuruluşlar, eğitimin istikrarının sağlanmasında, hayat kurtarıcı mesajların verilmesinde, önemli bir rol oynaması nedeniyle eğitimi öncelikli hale getirmeye başlamıştır (Mendenhal, 2014). Silahlı çatışmanın olduğu yerlerde ayrıca öğrencilerin okula kayıt olmaları da engellenmektedir. Dünya genelinde, 2009 yılı sonunda, 11,6 milyonu 21 Afrika ülkesinde olmak üzere, 27 milyon insan yerinden edilmiştir (IDMC, 2010). Açıkça görülmektedir ki, bu tür olaylar, dünyada eğitime katılım oranlarının en düşük olduğu ülkelerin yer aldığı Afrika’da daha vahim sonuçlar doğurmaktadır.

Çatışmaya maruz kalma, çocukları, doğrudan ölüm ve yaralanmalardan başlayarak, eğitim, sağlık, beslenme, gelecekteki fırsatlar, refah üzerindeki kalıcı ve geri döndürülemez sonuçlara kadar çeşitli şekillerde etkiler. Çocukların eğitim durumu, özellikle şiddete maruz kalma sonucu tehlikeye girer. Dünya üzerinde ilköğretim çağındaki okula devam çocukların %20’den fazlası, ilköğretim çağındaki olup okula gitmeyen tüm çocukların yaklaşık yarısı çatışmadan etkilenen ülkelerde yaşamaktadır (UNESCO, 2011, 2013). Küçük çocukların okulu bırakma olasılığı da çatışmadan etkilenen ülkelerde, dünyanın başka yerlerinde olduğundan önemli ölçüde daha yüksektir. Düşük gelirli ülkelerde ilköğretimin sonuna kadar okula devam %86 oranında gerçekleşirken, çatışmanın olduğu ülkelerdeki çocukların ilköğretimi tamamlama oranı %65 olarak gerçekleşmektedir. Araştırmalar, çatışmalara maruz kalmanın çocukların özellikle okulda geçirdiği yıl sayısını azaltma açısından olumsuz etkisini vurgulamıştır (Akresh and De Walque, 2008; Chamarbagwala and Moran, 2011; Merrouche, 2006; UNESCO 2010). Ayrıca, okulda kademe atlamada engellenme de bir başka sonuçtur (Akresh

ve De Walque, 2008; Alderman, Hoddinott ve Kinsey, 2006; Justino, Leone ve Salardi, 2013; Shemyakina, 2011).

Silahlı çatışmalar, dünya üzerinde çok sayıdaki insanın yaşamı ve refahı açısından büyük tehlikeler oluşturmaktadır. Silahlı iç çatışmalar, uluslararası çatışmalardan çok daha sık görülmektedir (Urdal, 2004). Silahlı çatışmalar çocukların eğitimini çok çeşitli şekillerde etkiler. Okula devam edememe bunların en yaygını olmakla birlikte, öğretmenlerin işe alımı, yetiştirilmesi ve istihdamlarının sürekliliği, öğretme ve öğrenmenin kalitesi ve öğrencilerin okulu terk oranları üzerinde derin etkileri vardır. Araştırmalar, çatışmadan etkilenen ülkelerde ilköğretim çağındaki çocukların, çatışmadan etkilenmeyen ülkelerdeki akranlarına göre %20 daha fazla oranda okulu tamamlamadan terk ettiklerini göstermektedir. Çocuklar okulda iken dahi, öğrenmeleri çoğunlukla çatışmaya bağlı travma nedeniyle engellenmektedir. Örneğin, Afganistan'da yapılan bir araştırma, görüşme yapılan tüm çocukların yaklaşık dörtte birinin ciddi psikolojik sorunlar yaşadığını tespit etmiştir (Panter-Brick ve M Eggerman, 2009). Benzer şekilde, Pakistan'ın kuzey bölgesinde büyük doğal felakete bir de silahlı çatışmaların eklenince, çocukların % 90'ı uzun süreli yerinden edilmiş ve ev sahibi topluluklarda barındırılmıştır. Yerlerinden edilmiş bu çocukların çoğu, böyle kişiler için oluşturulan kamplarda sağlanan eğitim hizmetlerine erişememektedir. Ev sahibi topluluklarda yaşayan çocukların geçici olarak orada oldukları görülmekte ve bu nedenle onları yerel okullara kabul etmek için önemli bir çaba harcanmamaktadır (IDMC, Still at Risk, Haziran 2010).

1. 2. Problem Durumu

Silahlı çatışmanın etkileri hem yerel hem de ulusal düzeyde çok ciddi bir endişe kaynağıdır ve hem toplumda hem de insanların yaşamında rahatsızlığa yol açmaktadır. Maguindanao bölgesi, çatışmalara 1972'den bu yana ileri düzeyde tanıklık etmekte ve bu çatışmalar düzenli aralıklarla tekrarlayarak devam etmektedir. Bu durumun açık örnekleri arasında, çatışma nedeniyle okullar kapandığında normal öğretimin etkilenmesi, büyük olasılıkla başarı elde edilememesi ve öğrenci katılımının azalması sıralanabilir. Çatışma çoğunlukla, ekonomik gelişmenin ilerlemesini ve iyi eğitimin sonuçlarını etkileyecek geçim kaynaklarının bozulmasını tamamen etkiler.

Filipinler Hükümeti ve Moro Müslüman Halkı, Mindanao'daki anlaşmazlığı çözmek ve özellikle de Filipinler'in güney kesimindeki problemi hafifletmek için farklı insanlar ile diyalog kurarak "Barış Müzakereleri" gerçekleştirdi. Yıllarca süren silahlı çatışmaların

etkisinin incelenmesi kolay bir iş olmamakla beraber çeşitli endeksler kullanılarak ölçülebilmektedir (Nicolai ve Triplehon, 2009). Çatışma sırasında, çocukların ve gençlerin eğitimi etkilenir ve kesintiye uğrar. Ülkenin çatışmaların yaşandığı bazı bölgelerinde öğrencilerin ve öğretmenlerin güvenliği ciddi öneme sahiptir. Bu nedenle, bu çalışma silahlı çatışmanın Maguindanao'daki ilköğretim okullarında öğrencilerin akademik performanslarına olan etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma için Maguindanao'nun seçilmesinin nedeni, bu bölgenin uzun yıllardır çatışma merkezi hâline gelmesi ve bugüne kadar bu konunun hiç çalışılmadığı olmuştur.

1. 3. Araştırma Amacı ve Araştırma Soruları

Bu çalışmanın genel amacı, silahlı çatışmanın Maguindanao'daki ilköğretim okullarında öğrencilerin akademik performansına etkilerini ortaya koymaktır. Bu amaca ulaşmak üzere aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Silahlı çatışma öğrencinin akademik performansını ne şekilde etkilemektedir?
2. Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin okula devam durumu nasıldır?
3. Kişisel verilere dayanarak, silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki görünür psikolojik etkileri nelerdir?
4. Okuldaki öğrencilerin mezuniyet oranı silahlı çatışma bağlamında nasıl değerlendirilmektedir?
5. Okul altyapısının tahrip edilmesinin öğrencilerin akademik performansına olan dalgalanma etkisi nasıldır?
6. Silahlı çatışmalar sırasında ailelerin geçim kaynaklarının tahrip edilmesi öğrencilerin akademik performansını nasıl etkilemektedir?
7. Silahlı çatışma sırasında öğretmenler görevlerini ne derece yerine getirebilmektedir?
8. Silahlı çatışma sırasında okulun işlevselliği ne durumdadır?
9. Silahlı çatışma sırasında ailelerin yerinden edilmesinin öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir?

1. 4. Çalışmanın Önemi

Çalışma, Maguindanao'daki İlköğretim Okullarında silahlı çatışmanın öğrencilerin akademik performansına etkilerini ortaya koymak bakımından önemlidir. Çalışmanın sonuçları, silahlı çatışmanın eğitimi nasıl etkilediğini ve dolayısıyla sorunları çözenin yollarını bulmak için eğitimden sorumlu resmi makamlar için yol gösterici olabilir. Bu bulgular, okul yönetimi için de önemli olabilir, çünkü kaliteli eğitimin sunulması üzerinde etkili olan barışın korunmasının önemi konusunda farkındalık yaratmak için kullanılabilir. Bulgular, silahlı çatışmanın öğretmenleri nasıl etkilediğini tespit etmede Öğretmenler Hizmet Komisyonu (Teacher Service Commission) için de önemli olabilir. Yönetim Kurulu da, toplumda uyum sağlayabilme konusunda çalışma bulgularından faydalanabilir. Böylece silahlı çatışmanın eğitim üzerindeki etkileri azaltılabilir. Maguindanao'daki İlköğretim Okulları Yönetimi, toplumu bir arada yaşamanın önemi konusunda bilinçlendirebilecek eğitici materyalleri hazırlayabilmeleri için bu çalışmanın sonuçlarından yararlanabilir.

1. 5. Çalışmanın Sınırlılıkları

Çalışma beş devlet ilköğretim okulunda gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılanlar, çatışmaların öğrencilerin akademik performansları üzerindeki etkileri hakkında ilk birincil ağızdan bilgi sahibi oldukları için seçilen ilköğretim okullarındaki okul müdürleri ve öğretmenlerden oluşturulmuştur.

1. 6. Tanımlar

Aşağıdaki terimler çalışmada kullanılan önemli terimlerdir:

Silahlı çatışma: Uluslar, devletler veya partiler arasında yürütülen açık, silahlı, sık sık uzun süreli çatışmalar.

İlköğretim Okulu: Birinci sınıftan altıncı sınıfa kadar olan öğrenim kademesini tanımlar.

Dalgalanma etkisi: Bir olayın veya bir eylemin devam eden ve yayılan sonuçlarını ifade eder.

1. 7. Çalışmanın Varsayımları

Çalışma aşağıdaki varsayımlara dayanmaktadır:

1. Ankete katılanlar, silahlı çatışmaların Maguindanao'da İlköğretim Okullarındaki öğrencilerin performansını nasıl etkilediğinin farkındadır.
2. Çatışmanın ortaya çıkması, Maguindanao'daki İlköğretim Okullarının öğrencilerinin akademik performansı üzerinde etkili olmuştur.
3. Katılımcılar gerekli bilgileri sağlama konusunda bilgili ve dürüsttürler.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bir araştırma konusu hakkında bilinenlere genel bir bakış için alanyazın taraması araştırma sürecinde önemli bir unsurdur. İnceleme, konu hakkında yapılan araştırmalarla ilgili birkaç farklı şey hakkında bize bilgi vermenin bir yoludur. İncelemeden genel olarak konuyla ilgili hangi kavram ve teorilerin uygulandığı, hangi metotların kullanıldığı ve konuyla ilgili herhangi bir çelişki olup olmadığını bilmektir (Bryman ve Becker, 2012).

2. 1. Dünyadaki Silahlı Çatışmalar

Toplumsal çatışma, silahlı çatışmanın en çok süreklilik gösteren şeklidir (David, Mehmet, Patrick, Michael Quinn, 2011). Bu insan yapımı olayda, çocuklar, kadınlar ve masum insanlar dahil olmak üzere birçok insan öldürülmüştür. Dünya Bankası'nın 2006 yılında yaptığı araştırmaya göre, II. Dünya Savaşı'nın sona ermesinden bu yana günde ortalama 900 kişi savaşlar nedeniyle hayatını kaybetmektedir.

Filipinler'de, Filipin Hükümeti ile Moro Müslümanları ve diğer gruplar arasında yaşananlar bir savaş değil silahlı çatışmadır. Filipinler, Güneydoğu Asya'da silahlı çatışmanın en fazla yaşandığı yerdir. Filipin Devletine karşı Müslümanların silahlı direnişiyle ifade edilen Mindanao Çatışması, derin tarihi köklere sahip olmakla beraber çözümü kesinlikle kolay değildir. Bir yandan kendi ulusal özerkliklerini ilan etme adı altında operasyon yürütürken, bir yandan da devlet haklarını koruyan silahlı çatışma, binlerce can almış, binlerce mülkü imha etmiş ve insanlar büyük kitleler halinde ülkenin diğer bölgelerine ve komşu ülkelere sığınmışlardır (Buendia, 2005).

Suriye, Irak, Afganistan, Somali, Filistin gibi bazı ülkelerde süregelen iç savaşlar yaşanmaktadır. Dünyanın her yerinde, insanlar silahlı çatışmalara tanıklık etmektedir. Tisdall'ın (2019) raporuna göre, 780,000 çocuğun okullarda kaydı yoktur. Afrika'da çocuklar için de olumsuz etkiler yaratan silahlı çatışmalar ve ekonomik krizler uzun zamandır yaşanmaktadır. Son on yılda silahlı çatışmalar sonucunda yaklaşık 2 milyon çocuk öldürülmüş, 1 milyon çocuk yetim kalmış ve 6 milyondan fazla kişi ağır yaralanmıştır (Duncan ve Arntson, 2004).

Başlangıcı 20. yüzyılın ortalarına denk gelen İsrail-Filistin Savaşı, 2008 yılında 60. yılını doldururken, çok uzun zamandır devam eden bir savaş olarak kayıtlara geçmiştir. İsrail

Devleti 60. kuruluş yıldönümünü kutlarken, Filistinliler'in de 60 yıldır yerlerinden edildikleri ve mal ve mülklerinden oldukları görülmektedir. İsrail ile Filistin arasındaki bu savaşta altyapı, ekonomi, ve eğitim faaliyetleri büyük hasar görmüş ve sosyal politikaların yetersiz kaldığı anlaşılmıştır (Darweish ve Rigby (1995).

2. 2. Silahlı Çatışmanın Nedenleri

Genel olarak, birçok karmaşık faktör devlet içinde silahlı çatışmalara yol açmaktadır. Savaş olasılığını arttıran koşullardan bazıları, hükümetlerin kendi toplumları için iyi bir temel yönetim sağlayamaması ve halklarını koruyamamasıdır (UNGA, 2007). Dahası, Asya'da silahlı çatışmaların yaşandığı bölgelerde, çatışma daha çok siyasi kontrol, siyasi haklar ve bölgesel üstünlük kurma konusunda mücadeleye yoğunlaşmıştır. Bununla birlikte, silahlı çatışmanın diğer bir nedeni ekonomik durum olarak nitelendirilmektedir. Ekonomik üretimler topluluklarda yüksek fiyat ve gıda arzı sıkıntısı çekildiği zaman çatışmalara neden olabilir. Ekonomik performans düşer ve insanların ekonomik durumları bozulur. Ekonomik istikrarın zayıflaması, insan sermayesinin tahrip olmasına neden olabilir ve insani gelişme için farklı sonuçları yaratabilir. Collier'a (1999) göre, silahlı çatışma, üretim faktörlerini ve savaş sonrası uzun süreli büyümeyi azaltmaktadır. Öte yandan, siyasal sistemin iyi bir şekilde çalışmaması da silahlı çatışmanın nedenleri arasındadır. Böyle bir ortam, insanlar için istenmeyen yaşam koşulları yaratacak ve sosyal sistemi bozacaktır. Mahmud ve Mahmud'a (2006) göre, Bangladeş'te siyasi çatışmalar yolsuzluk, yoksulluk ve siyasi sistemdeki kötü problemlere yol açmıştır.

2. 3. İç Savaş

Aynı ulusun vatandaşları arasında olmasından dolayı iç savaş belli başlı tehlikeli savaşlardan biridir. Aslında bu daha çok insanın öldürülmesinin, vatandaşların yaşamlarının alt-üst edilmesinin ve toplumsal sisteminin bozulmasının bir nedenidir. Aynı dönem içinde, iç savaşlar 16 milyondan fazla insanın ölümüyle sonuçlanmıştır (Fearon ve Laitin, 2003). İç savaş, her ülkede meydana gelebilecek normal bir olaydır. Ghobarah, Huth ve Russett'a (2003) göre, iç savaş birçok insanın sakat kalmasıyla, hastalıklara yakalanmasıyla, kalıcı yaralanmalarla ve çok fazla kişinin ölmesiyle sonuçlanmıştır. İç savaş sonucunda, toplumun yaşam statüsü vasat hale gelir ve toplum fakirleşir. Bu tespit, Elbadawi, Hegre ve Milante'in (2008), Afrika'da had safhada olan iç savaşların, yoksulluk ve siyasi yönetimlerin zayıf bir

politika izlediğine bağlı olduğunu belirttiği çalışma bulgularıyla tutarlıdır. Sonuç olarak, iç savaşın ölümle sonuçlanması gibi insanlara doğrudan etkisi vardır.

2. 4. Silahlı Çatışmaların Sonuçları

Savaşların, çocukların psikososyal gelişimi ve ruh sağlığı üzerindeki olumsuz sonuçları büyük önem taşımaktadır. Çocukların akıl sağlığı zarar görürse, eğitim performansları etkilenir ve öğretmenler öğretime odaklanamaz. Öte yandan, ölüm, sağlıksız yaşam ve yerinden edilme gibi ciddi sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Dahası, yetersiz kalan sağlık hizmetleri, temizlik işleri ve gıda tedariki gibi sorunlar silahlı çatışmanın neden olduğu diğer sorunlardır. Nüfusun çoğu gıda yardımına bağımlıdır, sağlık sistemleri merkezi bir otorite olmaksızın yerelden sağlanmaktadır ve sağlık personeli kadrolarında boşluk bulunmaktadır (Qayad, 2007).

Çatışmaların, ekonomik gelişmeyi olumsuz etkilemesi ve geçim kaynağını bozması gibi sonuçları vardır. Kalyvas'a (2007) göre, şiddetin yoğunluğu ve türüne göre, bireylerin ve hane halklarının ekonomik durumları olumsuz şekilde etkilenmektedir. Bunun yanı sıra, ekonomik istikrar ve ekonomik büyümenin yetersizliği aynı zamanda ülke halkının gelirlerindeki azalmayı da tetiklemiştir. Collier (1999), silahlı çatışmaların ekonomilerdeki büyüme düşüşünün en önemli nedenlerinden biri olduğunu belirtmiştir.

2. 5. Silahlı Çatışmalar Sırasında Ailelerin Yerinden Eldilmesi

Okulların tahrip edilmesi ve öğretimin bozulması, ailelerin ve toplulukların eğitim arzını ciddi şekilde olumsuz etkilemiştir. Bazı kamplarda eğitim mümkün olsa da, bu genellikle geçici, düzensiz, dağınık, kıt kaynaklı, kalabalık ve ilkokulla sınırlıdır (Whitaker, 2002; Watkins, 2013). Uprooted'a (2016) göre, çocuklar ve aileler güvenlik arayışıyla evlerini terk etmeye zorlanmaktadır. Bu şekilde zorla yerinden edilmiş 28 milyon çocuğun yaklaşık üçte ikisinin ülke içinde yer değiştirdiği belirtilmiştir. Aileler yerlerinden göç ettirildikleri zaman bu durum toplumda olumsuz sonuçlar doğurmakta ve kesinlikle bütün aileyi etkilemektedir. Bu durumda, kamp dışındaki okullara erişim güvenlik nedeniyle ve bazı gruplarının hareketleriyle ilgili kısıtlamalar nedeniyle mümkün olmayabilir. Yerinden edilen nüfusun okullaşma arzındaki zorluklara ek olarak, yerinden edilen çocuklar hane halkı gelirin katkıda bulunmak için okula gitmeyip çalışmaktadırlar (Justino, Leone ve Salardi, 2013; Rodriguez ve Sanchez, 2009; UNICEF, 2013). Ailelerin yerinden olmaları sırasında çocuklarının okula gitmesi kolay değildir ve silahlı çatışmalar hala sürüyorsa aileler tahliye merkezlerinde

kalmaya devam etmektedir. Bununla birlikte, evlerine erken dönemedikleri takdirde öğrenciler okuldan ayrılmaya karar verebilirler veya başka okullara kayıt yaptırabilirler.

Sınıf mevcutları öğretmenler için önemli bir sorundur. Buna ek olarak, savaş bölgelerinde eğitim olanakları olsa bile, ebeveynler çocuklarını okula göndermek konusunda isteksiz olabilir. Çocuklarının, okula giderken, okuldan gelirken veya ders sırasında güvende olamayacaklarından korkabilirler (UNESCO, 2006).

Silahlı çatışmaların yaşandığı alanlarda yerinden edilmiş insanlar günlük yaşamlarını idame etmek için zorluk çekmektedir. Zorunlu göç, yerinden olmuş kişilerin ve ailelerinin yaşamlarında temel değişikliklere neden olur. Tahliye merkezlerindeki erkekler kendilerini otoritelerinin azaldığı ve bağımlı oldukları durumlar içerisinde bulurlar. Erkekler, genellikle ordu tarafından “asi” olarak nitelendirilebilecekleri endişesiyle çalışamazlar ve depresyon ve endişeyi beraber çevrelerine karşı saldırgan olurlar. Evi geçindiren temel kişi olarak erkek, ailenin gıda, barınma, sağlık gibi temel ihtiyaçlarını sürdürülebilir bir şekilde sağlama konusunda çok kısıtlı hareket edebilmektedir.

Çatışmanın, çocuklar ve aileler için yerinden olmalarına neden olan üç ana durum vardır. Birincisi, siviller şiddete maruz kalacakları düşüncesiyle kaçabilir. İkincisi, silahlı gruplar hane halkının yerinden edilmelerine yol açan savaş stratejilerini benimseyebilirler. Üçüncüsü, yer değiştirme, çatışmaların yol açtığı ekonomik ve sosyal yaşamın bozulmasından kaynaklanmaktadır (Ferris ve Winthrop, 2010). Dünya’da 2013 yılı, 26 ülkede 32 silahlı çatışmanın yaşandığı ve mülteci sayısının en yüksek düzeyde kaydedildiği yıl olmuştur (Themner ve Wallenstein, 2013). Şu anda silahlı çatışmalardan etkilenen ülkelerde 230 milyon insan yaşamaktadır ve çocuklar mülteci nüfusunun yarısını oluşturmaktadır (UNICEF, 2014). Ayrıca, Dünya’da okul çağında olup da okula gidemeyen 57 milyon çocuğun yarısından fazlası çatışmadan etkilenen bölgelerde yaşamaktadır (UNESCO, 2013). Ailelerin yerinden edilmesi, ne yazık ki çocukların eğitim sürecini olumsuz etkilemektedir. Bugün dünyada 50’den fazla ülkede silahlı çatışmaların sonucu olarak ülke içinde yerinden edilmiş kişi sayısı tahmini 27.1 milyon civarındadır. Ülke içinde yerlerinden edilmiş kişilerin yarısını 13,5 milyonla çocuklar oluşturmaktadır (IDMC, 2009). Öte yandan, aileler yerlerinden edildiğinde tahliye merkezlerinin okula olan uzak olmasından dolayı çocuklarını okuldan alır ve silahlı çatışmalardan etkilenmeyen okullara kaydettirirler.

Tipik olarak, yer değiştirmenin en olumsuz sonucu öğrencilerin sıklıkla devamsızlık yapmaya başlamasıdır. Ayrıca, çocukların çoğunun silahlı çatışmalar sırasında eğitime erişmeleri

zordur. İç Yer Değişirme İzleme Merkezi'nin (IDMC) belirttiği gibi yer değiştirme, insanların yaşamlarını bozmaya ve yok etmeye devam edecektir (IDMC, 2009).

Silahlı çatışma nedeniyle yerlerinden edilmiş ailelerin ekili topraklarının ve geçim kaynaklarının tahrip edilmesi temel bir sorun haline gelmiştir ve bu durum aileleri daha da yoksullaştırmıştır. Şiddet olaylarının ardından yerlerinden ayrıldıkları durumda devlet tarafından ailelere yapılması gereken maddi ve sosyal yardım da yetersiz kalmaktadır.

2. 6. Silahlı Çatışmanın Eğitime Etkisi

Silahlı çatışmanın insan hayatında büyük ölçüde olumsuz etkileri vardır. Çocuklar gibi eğitimciler de bu çatışmalardan etkilenir ve okula gidemez duruma gelirler. Ailelerin yerinden edilmesi de silahlı çatışmaların bir sonucudur. Akresh ve DeWalque'e (2008) göre, Ruanda'daki silahlı çatışma eğitim açısından olumsuz etkiler yaratmış, çatışmaya maruz kalan çocukların bir eğitim öğretim yılını 6 aydan daha kısa bir sürede tamamlamak zorunda kalmıştır. Benzer şekilde, Kamboçya'daki sivil çatışma da eğitim sisteminde çöküşe neden olarak kalıcı olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Ayrıca, Tacikistan'daki silahlı çatışmalar, bunların eğitim üzerindeki olumsuz etkilerinin sonucunu kanıtlamaktadır (Shemyakina, 2011). Chamarbawala ve Moran'ın (2011) yaptığı çalışmada, Guatemala'daki iç savaşın, en dezavantajlı grup olan kırsal alanlardaki kadın ve erkeklerin eğitimi üzerinde önemli bir olumsuz etkisi olduğu tespit edilmiştir. Arcand ve Wouab'nin (2009) yaptığı araştırmanın aksine, bu çatışmalar sırasında, Angola'da okula kayıt yaptırmanın arttığı tespit edilmiştir. Ayrıca, Justino'ya (2007) göre, silahlı çatışmanın insan hayatı üzerinde derin olumsuz etkileri, süregelen yoksulluk ve yavaşlayan ekonomik iyileşme olarak görülebilmektedir.

2. 6. 1. Silahlı Çatışmanın Öğrenciler Üzerindeki Etkisi

Dünyada her 100 çocuktan 1'i yada daha fazlasının silahlı çatışmalardan etkilendiği belirtilmiştir. Silahlı çatışmanın, doğrudan ve dolaylı olmak üzere etki iki tür etkisi vardır. Silahlı çatışmanın doğrudan etkisi, ölüm, fiziksel hasar, psikolojik travma ve yerinden edilmedir. Dolaylı etkiler ise, çocukların yetersiz ve güvensiz yaşam koşulları, çevresel tehlikeler, akıl sağlığının bozulması, ailelerin yerinden edilmesi gibi çok sayıda ve çeşitlidir.

Silahlı çatışmalar çocukların hem fiziksel hem de zihinsel yönden gelişimlerini etkileyebilir. Araştırmacılar, yaşam tehdidi, çaresizlik ve dehşet verici sahneler içeren travmatik olayların

çocuklardaki zihinsel sağlık ve gelişim sorunlarına bir risk oluşturduğu konusunda hemfikirdirler (Ehnholt ve Yule, 2006). Travmayla ilişkili ruh sağlığı travma sonrası stres bozukluğu şeklinde ifade edilmektedir. Belirtiler arasında, travmatik olaylara ilişkin geçmişe dönüş, tekrarlayan düşünceler, travma ile ilgili hatıralardan kaçınma, duyguların uyuşması, konsantrasyon problemleri ve uyku rahatsızlıklarında artan uyarılmalar sayılmaktadır (Pynoos, Steinberg ve Goenjian, 1996). Bir başka araştırmada tespit edilen bulgulara göre, silahlı çatışmalardan etkilenen çocuklar için travma sonrası stres bozukluğu, baskılama, endişe, davranışsal ve psikosomatik şikayetlerin sıklığında artış görülmüştür (Krug, Mercy ve Dahlberg, 2002). Slone ve Maann (2016), üzerinde çalışılan 0-6 yaş arasındaki çocukların, bir dizi anksiyete, korku, şaşkınlık, ilgi isteyen, öfke nöbetleri, üzüntü ve ağlamanın yanı sıra tek başına uyuyorken zorlanma ve uykudan sık sık uyanma sayısında artış olduğunu gözlemiştir. Silahlı çatışmalar sonucunda, etkilenen çocukların okula devam oranları düşmüş ve çocuk istismarları artmıştır (Guha-Sapir ve D'Aoust, 2011). Bununla ilgili olarak, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi, cinsel istismardan korunma, düşünce özgürlüğü, eğitim, sağlık hizmetleri, sosyal yardım hizmetleri ve özellikle de çocuk hakları ve korunma gibi hakların sağlanması gibi konularda girişimleri bulunmaktadır.

Okullarda birçok öğrencinin, süregelen şiddet içerikli çatışmaların yarattığı stres nedeniyle, derslere devam etmede ve sınıfta hareketsiz oturmada zorlandıkları görülmüştür. Okula gitmeye en çok ihtiyacı olanlardan bazıları ise okulu bırakmıştır (Bragin ve Opiro, 2012). Çalışmalar, çatışma bölgelerindeki çocukların, ulusal sınavlarda ülkenin geri kalanı ile aynı düzeyde eğitim standartlarına ulaşamadıklarını göstermiştir (Bragin, 2004). Okula devam etmeyen 113 milyon çocuğun %82'sinin kriz ve kriz sonrası ülkelerde yaşadığı gerçeği, çatışmanın eğitime erişim üzerindeki yıkıcı etkisinin kanıtıdır (Baron, 2001). Silahlı çatışmalardan etkilenen ülkelerde, 18 yaşın altında bir milyardan fazla çocuk vardır. Silahlı çatışmaların yaşandığı yerlerde, öğrencilerin gerek okula devam etme oranları gerekse eğitim performanslarının düşüklüğü gözlemlenmektedir (Jordans, Pigott ve Tol, 2016).

Manning ve Patterson'ın (2005) araştırmasına göre, 1990'dan 2015'e kadar olan süreçte, çatışmalarda ölenlerin %90'ının sivil ve bir çoğunun çocuk olduğu belirtilmiştir. Bulgulara göre, silahlı çatışmadan etkilenen çocukların geçim kaynakları kıtlığından kaynaklanan yetersiz beslenmeye maruz kaldıkları belirtilmiştir. Örneğin, düşük bir geçim kaynağı varsa, öğrenciler açlık hissetmeleri nedeniyle derslere katılma konusunda yetersiz kalmakta ve katılanlar derse odaklanamamaktadırlar. Başka bir çalışmada, alt solunum yolu enfeksiyonları, ishal, kızamık, sıtma ve kansızlık, çatışmalardan etkilenen bölgelerde çocuk ölümlerinde önde

gelen nedenler arasında sayılmaktadır (Requejo, Bryce, Barros, Berman, Bhutta, Chopra ve Mason, 2015).

Eğitim, öğrencileri silahlı çatışmaların etkisine karşı korumanın en iyi yoludur. Çocuklara psikososyal açıdan uygun alanların kullanılması ve eğitimsel müdahaleler, silahlı çatışma sırasında ve sonrasında çocuk ruh sağlığının iyileştirilmesinde başarılı olmuştur (Browne, 2013). Ayrıca, çocukların temel haklarından biri eğitim almaktır. Ebeveynler, çocuklarını okula kayıt olmaya teşvik eden ilk kişilerdir. Ebeveynlerin çocuklarını motive etmeleri için destek, eğitimin önemini artırmanın en önemli yoludur. Barber (1999) yaptığı çalışmada, ebeveyn desteğinin daha iyi bir okul performansına katkıda bulunduğunu belirtmiştir.

Çatışmanın yaşandığı ülkeleri, gelişmiş bir ülke olarak inşa etmek için daha eğitimli insanlara ihtiyaç vardır. Toplumun savunmasız hale gelmiş olması, insan sermayesinin tahrip edilmesinden kaynaklanmaktadır. Silahlı çatışma bağlamında, çocukların zihinsel sağlık durumu etkilenmekte ve öğrencilerin stresli ve zihinsel olarak yıpranmış olmalarına neden olmaktadır. Bir raporda, çocukların temel eğitim, beceri eğitimi ve ortaöğretime erişim kazanmaya istekli oldukları, bunun için de onların yaşam koşullarını değiştirecek araçlar geliştirilmesi gerekliliği belirtilmiştir (UNICEF ve OSRSG-CAAC, 2008).

2. 6. 2. Silahlı Çatışmanın Öğretmenler Üzerindeki Etkisi

Silahlı çatışma, hem ulusal hem de yerel olarak önemli etkiler yaratmaktadır. Çatışma ortamındaki öğrenci ve öğretmenlerin zihinsel sağlıkları ve psikososyal refahları önemlidir. Öğretmenler, şiddete maruz kalma, artan yoksulluk ve temel hizmetlere erişim eksikliği gibi unsurlar açısından tehdit altındadır (Dünya Bankası, 2007). Öğretmenler ve öğrenciler bu tür insan yapımı felaketlerden çok etkilenirler. Bununla birlikte, öğretmenlere, öğretmek ve görevlerini yapmak konusunda destek verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

2. 6. 3. Silahlı Çatışmanın Eğitim Altyapısı Üzerindeki Etkisi

Silahlı çatışma, okulları, eğitim altyapısını ve geçim kaynaklarını tahrip etmektedir. Genelde toplumsal düzeyde ve özelde de insanların yaşamlarında olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Araştırmalar, çatışma dönemlerinde, eğitim altyapılarının bombalanmış ve yangın ve savaş nedeniyle zarar görmüş olduğunu göstermektedir. Okullar, üniversiteler, müzeler, hastaneler ve diğer devlet binaları hasar görmüş ve yağmalanmıştır (Dimitry, 2012).

Eğitim tesislerinin kasıtlı olarak imha edilmesi silahlı çatışmalarda uzun s¼redir devam eden bir uygulamadır. Sierra Leone'in eğitim altyapısının çoğu iç savaşta tahrip edilmiş ve savaşın bitmesinden ¼ yıl sonra, ilkokulların hala %60'ı restorasyona ihtiyaç duymuştur (D¼nya Bankası, 2007). Benzer durum, İsrail askerlerinin Gazze'de 2008 ve 2009'da saldırıları sırasında eğitim altyapısına ciddi şekilde hasar vermesinde g¼r¼lmektedir. Bu saldırılarda 280 okulun 18'i yıkılmış yada ağır zarar g¼rmuřtur. Okulların yeniden yapılanması ise, yapı malzemeleri ¼zerindeki askeri abluka nedeniyle engellemiştir (O'Malley, 2010). Yeniden yapılanma ve rehabilitasyon için malzeme eksikliği ve tedarik sıkıntısı, binlerce ¼đrenciyi kalabalık ve güvenli olmayan ortamlarda ¼đrenmeye zorlamıştır (United Nations, 2010). M¼lklerin imha edilmesinin, iyi bir eğitim açısından hem ¼đrenci hem de ¼đretmenler ¼zerinde kesinlikle rahatsız edici ve engelleyici etkileri vardır.

2. 7. Silahlı Çatışmanın Ekonomi ve Geçim Kaynakları ¼zerindeki Etkisi

Ekonomi, halkın yaşamı için çok ¼nemlidir ve milletlerin omurgasını oluşturur. Ekonomi tahrip edildiğinde, b¼t¼n ulus zayıflar. Silahlı çatışma geçim kaynaklarının tahribatına neden olan ve geçim kaynaklarına etki eden ¼nemli bir sorundur. Silahlı çatışmalar sırasında gıdaları temin etmek zorlaşır ve ekonomik gelişme etkilenir. Sonuç olarak, aileler çatışmanın neden olduğu çiftliklerde ekip biemez hale geldiğinde ğrenciler yiyecek sıkıntısı eker. Çatışma gıda ¼retimini kesintiye uğratır, gıda g¼vensizliđini artırır ve bu, ¼lke içinde yerinden olmuş kişiler de dahil olmak ¼zere n¼fus hareketinin nedeni (Salma, Spiegel, Talley ve Waldman, 2004).

Çocuklar silahlı çatışmalar sırasında zorluk ve açlık yaşarlar. Bu durum, sağlığı doğrudan etkiler ve gıda ¼retimi için gerekli insan kapasitesini azaltabilir. Bulgularda, ocukların yetersiz beslendiği ve okulda d¼ř¼k performans g¼sterdiđi tespit edilmiştir. Ekonomi, gıda ¼retiminin temel kaynağıdır ve beslenme, insanların g¼nl¼k yaşamlarında en temel ihtiyaçlarındandır. Yemen gibi gıda sıkıntısı çeken bir ¼lkelerde yiyecek tedariki etkilenir. Afrika'da yapılan çalışmalar, çatışma ¼ncesi d¼nemlere kıyasla, çatışma d¼neminin y¼ksek yetersiz beslenme oranları ve d¼ř¼k doğum ağırlığı riski ile b¼y¼k oranda ilişkili olduğunu g¼stermektedir (O'Hare ve Southall, 2007). Ekonominin gelişmesi silahlı çatışmalardan etkilendiğinde, bu yerlerde geçim kaynakları da zayıflar.

Ekonomik verimlilik ve geçim kaynakları silahlı çatışmalardan etkilenir. Silahlı çatışmalar altyapıların ve m¼lklerin imhası, n¼fusların ve geçim kaynaklarının yerinden edilmesi gibi toplum halklarının yaşamları ¼zerinde çeşitli etkiler g¼stermektedir. Bu durumda, geçim

kaynaklarında kıtlık olur ve insanların açlığı, ürün fiyatları ve gıda kalitesi seçiminin zorluğu gibi olası sonuçlar doğar. Öğrenciler, yetersiz beslenme sonucunda sağlıksız olacaklardır. Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından yayınlanan raporda, şu anda çatışma ve şiddetten etkilenen 19 ülkede uzun süreli bir gıda krizinin yaşandığı açıklanmıştır (Holleman, Wiberg ve Wieberg, 2017).

Gelişme düzeylerinin önemi açısından çocukların sürdürülebilir bir yiyeceğe ihtiyacı vardır. Yiyecekler, bireyin günlük yaşamında hayatta kalmak için gereklidir. Bununla birlikte, sürdürülebilir gıdada kıtlık çocuklar için hem fiziksel hem de zihinsel gelişimin olumsuz etkilenmesiyle sonuçlanır. Küresel olarak, 815 milyon yetersiz beslenen kişinin yüzde 60'ı ve düşük fiziksel büyüme gösteren 155 milyon çocuğun %79'u şiddetli çatışmalardan etkilenen ülkelerde yaşamaktadır ((FAO et al., 2017). Çoğunlukla yoksulluk, geçim kaynakları silahlı çatışmalardan etkilendiğinde ortaya çıkar. Yoksulluk ve çatışma birbirine bağlıdır. Yoksulluk arttığında, çatışma da artar ve genel olarak en büyük etkiyi eğitim, geçim kaynakları, ekonomik durum, topluluklar, insan ilişkileri ve barışı etkiler.

Geçen on yıl boyunca evlerinden ve yerlerinden edilen yaklaşık üç milyon Mindanaolu için şiddet, halihazırda yoksullaşmış toplulukları daha da yoksul seviyeye getirmiştir (Dwyer ve Cagoco-Guiam, 2012). Temel olarak, çocukların öğretmenler tarafından öğretilen konuları iyi öğrenememelerinin bir nedeni, çünkü bazen ders saatleri içinde aç olan çocukların olmasıdır. Bu, çocukların derse odaklanamayacağı bir bakış açısidir. Bununla birlikte, ailelerin yerinden edilmesi, çiftçi olan aileler için çiftliklerinden uzak oldukları için geçim sıkıntısı ile karşı karşıyadır. Çatışmada teminatlı hasarın bir parçası haline gelen pirinç, mısır ve sebze gibi çiftliklerin birçoğu, silahlı çatışma sırasında zarar görüyor. Tipik olarak, silahlı çatışmanın diğer bazı sonuçları, ülke sınırları içinde mal alışverişi olan iç ticaret üzerinde bir etkisinin olmasıydı. Ayrıca, iç ticaret, savaş kaynaklı güvensizliğin ekonomik sistem nedeniyle ekonomiyi etkilediği önemli bir mekanizma ile aynıdır (Rohner, Thoenig ve Zilibotti, 2013).

Ancak, iş sektörleri ve piyasa işlemlerinden en çok etkilenenler. Buna göre, iç savaşta Tacikistan'daki şiddet, güçlü akrabalık bağlarının yanı sıra piyasa işlemlerine girme konusunda daha az güven ve isteklilik göstermişti (Cassar, Grosjean ve Whitt, 2013). Sentetik kontrol yönteminde (SCM), Türkiye'nin güneydoğu ilindeki iç savaşın ekonomik etkilerinin 1990'ların sonlarında en büyük etkiye sahip olduğu analizinde (Bilgel ve Karahansan, 2017). Buna ek olarak algı, ekonomi ve geçim kaynaklarının gelişimi iç savaş ya da çatışmalarla bağlantılı olmuştur. Fearon ve Laitin (2003) şiddetin ekonomiyi olumsuz yönde etkilediğini ve ekonomik koşulların düşük olmasının iç savaş riskini arttırdığını belirtmiştir. Bu nedenle, savaş sırasında geçim kaynakları azalır ve daha fazla çelişki ve sonuçların ortaya çıkmasına

neden olabilecek ekonomik performansı yansıtabilir.

2. 8. Silahlı Çatışmanın Tarım Sektörü Üzerindeki Etkisi

Silahlı çatışma, ekonomik üretimdeki istikrar, geçim kaynakları ve tarımsal üretimin sürdürülebilmesi konularında yaptırımlar dayatabilmektedir. Tarımsal istikrar silahlı çatışmadan etkilendiğinde, üretim piyasasındaki işlemler sınırlanır ve mal arzında düşüş yaşanır. Bir çalışmada, öğrencilerin, ailelerinin silahlı çatışmalar nedeniyle çiftliklerinde mahsul yetiştirmediğini ve bazı durumlarda çiftliklerinin tahrip edildiğini belirttikleri tespit edilmiştir (Deininger, 2003). Ayrıca, savaş tarım dışı faaliyetlerde işe başlamayı arttırmıştır.

Silahlı çatışmalar sırasında birçok tarım ofisi binası hasar görür ve etkilenir. Upreti'ye (2010) göre, köylerdeki pazar yerleri ve bağlantı yollarındaki tarımsal hizmet merkezleri isyancılar tarafından zarar görmektedir. Tarımsal ürünlere ilişkin fiyat değişiklikleri yaşanmaktadır. Upreti (2006) tarafından yapılan araştırmaya göre, silahlı çatışmanın bir diğer ciddi etkisinin tarım ürünleri ve gıda ürünlerinin fiyatlarındaki farklılıklar olduğu belirtilmiştir. Ateşkes ilan edilip çatışmaların sona erse dahi, yeni ürünler yetiştirilmesi, çiftlik hayvanları yetiştirilmesi, yiyecek mağazaları ve edükkanlar açılması, gıda arzı için taşıma, tarım ve altyapıların iyileştirilmesi uzun yıllar gerektirebilir (Toole, Waldman, 1997; Todman, 2016).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmada kullanılan yöntem, özellikle çalışma alanının tanımı, çalışmanın tasarımı, örnekleme tasarımı, veri toplama, yazıya dökme, veri toplama aracı ve veri analizi için kullanılan teknikler açıklanmıştır.

3. 1. Çalışma Alanının Tanımı (Maguindanao)

Maguindanao, Müslüman Mindanao'daki Bangsamoro Özerk Bölgesi'nde bulunan bir Filipin eyaletidir ve 36 belediyeden oluşmaktadır. Barış için ortak bir özlemle birbirine bağlanmış, dini ve kültürel dayanışma atmosferinde bir arada bulunan Müslümanlar, Hıristiyanlar ve Lumadlar olmak üzere üç topluluğa ev sahipliği yapmaktadır. Maguindanao'nun toplam nüfusu 2015 itibariyle 821.475dir. Manila (Filipinler'in Başkenti) ile Maguindanao arasındaki mesafe yaklaşık 1000 km'dir. İlin iki ilçesi vardır (Maguindanao 1 ve Maguindanao 2). Bu çalışmada Maguindanao 1 bölgesi ve bu bölge içinden beş okul seçilmiştir. Araştırmaya okul müdürleri ve öğretmenler katılmıştır. Seçilen okulların özellikleri (okul müdürü ve öğretmen sayısı) Tablo 3.1'de verilmiştir.

Tablo 3. 1. Çalışma Grubunda Yer Alan Okulların Özellikleri

Okul Adı	Öğrenci sayısı	Öğretmen sayısı
Sambulawan İlköğretim Okulu	595	17
Pagatin İlköğretim Okulu	219	7
Butilen İlköğretim Okulu	565	9
Madia İlköğretim Okulu	321	14
Lintukan İlköğretim Okulu	260	10

3. 2. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, Maguindanao'daki İlköğretim Okullarında silahlı çatışmanın öğrencilerin akademik performansına etkilerini değerlendirmek için yapılan yüzyüze görüşmelerden elde edilen birincil verilere dayanmaktadır. Çalışmanın nitel yapısına uygun olarak bir durum çalışması yaklaşımı kullanılmıştır.

3. 3. Çalışma Grubu

Zaman, maddi ve finansal kısıtlamalar göz önünde bulundurularak, nüfusun temsili bir örneğini oluşturacak sınırlı sayıda bireyin seçilmesine karar verilmiştir. Buna dayanarak, 5 İlköğretim okulu müdürü ve bu beş okuldan 10 öğretmen amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Görüşme için örneklem büyüklüğü, projenin finansman kaynakları, zaman ve erişim olanaklarının sınırlılığı ile belirlenmiştir. Görüşmelerin önce Filipince yapılması ardından İngilizce ve Türkçe'ye çevrilmesi ve verilerin analizi için gereken süre göz önünde bulundurulduğunda, katılımcı sayısını, Maguindanao'da beş ilköğretim okulu müdürü ve bu okullardaki on öğretmen ile sınırlamak zorunluluğu doğmuştur.

3. 4. Veri Toplama Aracı ve Veri Toplama Süreci

Araştırma soruları ilgili alan yazına dayalı olarak oluşturulmuştur. Araştırmacı, görüşmeye rehberlik edecek genel konuların yanısıra, sondalar şeklinde bir liste hazırlamış ve görüşmeler sırasında kullanmıştır. Kvale ve Brinkmann,(2009), nitel araştırma görüşmesini temel olarak iki kişi arasında bir bakış açısı değişimi olan esnek bir yöntem ve günlük konuşmanın profesyonel bir devamı olarak tanımlanmaktadır. Görüşme formunun başlangıcında, araştırma konusuyla ilgili bir açıklama ve katılımcıların kişisel bilgilerine ilişkin sorulara yer verilmiştir. Veri toplama aracı olarak hazırlanan görüşme formunda aşağıdaki sorular yer almaktadır:

1. Sizce, silahlı çatışma öğrencinin eğitim performansını ne şekilde etkilemektedir?
2. Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin okula devam durumunu nasıl değerlendirirsiniz?
3. Kişisel verilere dayanarak, silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki görünür psikolojik etkileri nelerdir?
4. Okuldaki öğrencilerin mezuniyet oranını silahlı çatışma bağlamında nasıl değerlendirirsiniz?
5. Sizce, çatışma alanındaki okul altyapısının tahrip edilmesinin öğrencilerin akademik performansına olan dalgalanma etkisi nasıldır?
6. Silahlı çatışmalar sırasında ailelerin geçim kaynaklarının tahrip edilmesinin öğrencilerin akademik performansına etkileri konusunda ne düşünüyorsunuz?
7. Silahlı çatışmalar öğretmenlerin günlük faaliyetleri nasıl etkilenmektedir?

8. Silahlı çatışma sırasında okulunuzun işlevselliği nasıldır?

9. Silahlı çatışma sırasında ailelerin yerinden edilmesinin öğrenciler üzerindeki etkileri konusunda ne düşünüyorsunuz?

Görüşmelere başlamadan önce, araştırmacı ve akademik danışmanı tarafından, Okul Bölüm Sorumlusu, Okul Bölge Şefleri ve Okul Müdürlerine personelle görüşme yapılmasını onaylayan izin mektupları imzalatılmıştır. Katılımcıların düşüncelerini derinlemesine ve özgürce ifade edebilmelerini sağlamak amacıyla gönüllülük esasına dayalı, gizlilik vaadiyle bire bir ve yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Veriler, katılımcıların bilgilendirilmesinden sonra, yarı-yapılandırılmış açık uçlu 9 sorunun yer aldığı görüşme formu kullanılarak ve ses cihazına kaydedilerek toplanmıştır. Katılımcıların ses cihazı kaydına onay vermedikleri durumlarda ise, görüşmeci görüşme sorularının yer aldığı yazılı form üzerinde elle not alma şeklinde veri toplamayı gerçekleştirmiştir. Diğer araştırmacılar tarafından önerilen maksimum süre 30 dakika olmasına rağmen (DiCicco-Bloom ve Crabtree, 2006), bu araştırmada görüşmeler 13 ile 15 dakika arasında değişmiştir. Bilgi veren ile görüşmeci arasında bir miktar güven oluştuğundan sonra sorular sorulmaya başlanmıştır. Görüşme, görüşmecinin karşı tarafa bir şey eklemek isteyip istemediğini veya görüşmede eksik olduğunu düşündüğü bir şey olup olmadığını sorması ile sona ermiştir. Bunun, duygusal bir deneyim olabileceğinden hareketle, ortamı yumuşatmanın ve görüşmeye doğal bir son yaratmanın bir yolu olduğu belirtilmiştir (Thagaard 2009).

3. 5. Verilerin Çözümlemesi ve Veri Analizi

Araştırmacı, katılımcıların cevaplarını netleştirmek için tüm verileri yazılı metne kopyalamıştır. Elde edilen veriler araştırmacı tarafından önce Filipince, ardından İngilizce'ye çevrilerek yazıya aktarılmıştır. Verilerin Türk diline çevrilmesi veri analizi sırasında en son aşamada yapılmıştır. Bu araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşmelerden toplanan katılımcı görüşleri tematik kodlamada kullanılmıştır. Tematik kodlama, merkezi bir strateji olarak tanımlanır (Neuman, 2003; Lofland, Hettlinger, Bryan Finkel, Gupta ve Hug, 2006; Denscombe, 2007). Kodlar ve katılımcı görüş sayıları ilgili tablolara yerleştirilmiştir. Ayrıca her tablonun altında, katılımcıların doğrudan görüşlerini içeren alıntılara yer verildi. Verilerin geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak üzere, araştırmacı, danışmanı ve alandan bir uzman kodlamaları ayrı ayrı ele alarak karşılaştırma yapmıştır. Ayrıca, kodlara ilişkin katılımcıların

doğrudan görüşlerinin veri tablolarının altında yer alması geçerlilik açısından önem taşımaktadır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, yarı yapılandırılmış dokuz araştırma sorusuyla Maguindanao'daki müdür ve öğretmenlerin okullardaki silahlı çatışmalarla ilgili algılarına ilişkin, bireysel görüşmelerden elde edilen bulgular sunulmuştur. Bulgular, öğretmenler ve müdürler için aynı tablo içinde ayrı sütunlarda verilmiştir. Her bir tablo altında katılımcıların doğrudan görüşlerini yansıtan alıntılar yer almaktadır.

4. 1. Silahlı çatışmanın öğrencilerin akademik performansına etkisi

Silahlı çatışmanın öğrencinin akademik performansına etkilerinin sonuçları, Tablo 4.1'de sunulmaktadır. Kodlar ve her bir katılımcının yanıtları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4. 1. Silahlı çatışmanın öğrencilerin akademik performansına etkisi

Katılımcılar	Okul Müdürleri					n	Öğretmenler										n	
	M1	M2	M3	M4	M5		Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10		
Kodlar																		
Öğrencilerin performansındaki ani değişiklikler	✓					1												
Düşük katılım oranı		✓				1												
Okulu bırakma		✓		✓		2												
Öğrencilerin yetersiz beslenmesi		✓		✓		2												
Düşük akademik performans			✓	✓		2									✓	✓		2
Öğretmenlerin ve öğrencilerin devamsızlığı			✓		✓	2	✓	✓					✓	✓				4
Düzensiz katılım	✓					1						✓			✓	✓		3
Hem akademik hem de ders dışı etkinliklere daha az katılım				✓		1		✓	✓		✓							3
Öğrencilerin düşük performans					✓	1												
Psikolojik bozukluklar					✓	1									✓	✓		2

İki okul müdür, silahlı çatışmanın okuldaki öğrencilerin okulu bırakmasına neden olduğunu belirtmiştir. Ayrıca silahlı çatışma olduğunda, öğretmenler ve öğrencilerin devamsızlık yaptığı

da iki müdür tarafından dile getirilmiştir. İki okul müdürü ve iki öğretmen ise, hem öğretmenler hem de öğrencilerin normal ders saatlerinde okula gelememesinden dolayı okula normal devamin çok etkilendiğini belirtmişlerdir Teknik olarak, silahlı çatışma ortamının öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumsuz etkileri vardır.

“Silahlı çatışma nedeniyle öğrencilerin performanslarında, düzensiz katılım nedeniyle sınıflarında ani bir değişiklik var ve akademik performans aniden düşük performanstan etkilendi.” (M1)

“Silahlı çatışmanın öğrencilerin akademik performansına etkisi; birincisi öğrencilerin derse katılımı, ikincisi okulu bırakması ve üçüncü kötü beslenmeleridir.” (M2)

“Öğrencinin eğitim hakkı ihmal edildi, toplumda kötü etki, düşük akademik performans ve okul öğretmenlerinin öğrencilerin devamsızlık nedeniyle korkuları vardı.” (M3)

“Düşük akademik performans, okuldan ayrılma, öğrencilerin yetersiz beslenmesi ve hem akademik hem de ders dışı etkinliklere daha az katılım.” (M4)

“Devamsızlık, psikolojik bozukluk ve öğrencilerin düşük performans oranları.” (M5)

Öğretmenlerin cevapları:

“Silahlı çatışmalar Lintukan İlköğretim Okulundaki öğrencilerin okula devam etmelerini etkiledi ve okula gelemeyen öğrenci sayısı çok fazlaydı.” (Ö1)

“Öğrencilerin eğitim performansı üzerindeki etkisi düşük ve öğrencilerin eğitim performansı üzerinde etkisi var, iyi çalışmıyorlar.” (Ö2)

“Silahlı çatışmanın öğrencinin eğitim performansına etkisi, notlarının düşük olması nedeniyle çalışmaya odaklanamamalarıdır.” (Ö3)

“Tecrübelerime dayanarak sadece öğrenciler etkilenmiyor; aynı zamanda öğretmenleri, okulu, toplumu ve özellikle de öğrencilerin ebeveynlerini de etkiliyor. Çünkü silahlı çatışmalar sırasında bazı öğrencilerimiz başka yerlere tahliye edildi, bazıları ise maddi sorun nedeniyle kaldı.” (Ö4)

“Elbette, bunun ilk etkisi onların okula devamlılığıdır; bazen ebeveynler durumları nedeniyle çocuklarını okula gönderemezler.” (Ö5)

“Silahlı çatışmanın öğrencinin eğitim performansı üzerindeki etkilerinden biri devamsızlıktır ve sonuç olarak onlar tarafından öğrenilecek ek bir bilgi değildir.” (Ö6)

“Silahlı çatışmanın öğrencilerin eğitim performansına etkisi hakkında kendi bilgilerime göre, kesinlikle öğrencilerin çalışmalarının etkilendiği ve silahlı çatışma nedeniyle katılımlarının azaldığı yönünde.” (Ö7)

“Kendi bilgilerime göre, silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki etkisinin biri, düşük performansa sahip olmalarıdır, neden düşük performans vardır çünkü çoğu zaman sınıflarımız yoktur, sınıflar gerçekten rahatsız eder.” (Ö8)

“Silahlı çatışmanın öğrencilerimize özellikle eğitim performanslarında etkisi ilk önce devamsızlık sayısıdır, genellikle silahlı çatışma sırasında öğrencilerin okula devam etmeleri çok zordur, ikinci olarak devamsızlık ve son olarak da zayıf performans.” (Ö9)

“Buradaki kişisel bilgilerime dayanarak, silahlı çatışmanın, devamsızlık, düşük performans, ilgi eksikliği ve konsantrasyon eksikliği ile kaliteli eğitim gibi öğrencilerin performansına etkileri olacak.” (Ö10)

4. 2. Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin okula devam durumu

Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin okula devam durumunun değerlendirilmesinin sonuçları ve verilen cevaplardan ortaya çıkan anahtar kodlar Tablo 4.2’de sunulmaktadır. **Tablo 4. 2. Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin devam durumu**

Katılımcılar	Okul Müdürleri					n	Öğretmenler										n
	M1	M2	M3	M4	M5		Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	
Düşük katılım oranı	✓	✓	✓			3	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓			7
Öğrencilerin çatışma ortamından gerilip okula gitmekten korkması	✓	✓				2											
Öğrencilerin sabah derslerine katılıp öğleden sonraki derslere devam etmemesi		✓		✓		2											
Öğrencilerin düzensiz devam etmesi				✓		1											

Öğrencilerin okul yerine kurulan geçici eğitim merkezlerine devam etmesi					✓	1												
Tahribat sonucu yetersiz hale gelen dersliklerden dolayı öğrencilerin gelmemesi						1								✓				1
Öğrencilerin yaklaşık yarısının devam edememesi						1									✓			1

Müdürler, silahlı çatışma sırasında öğrencilerin devam oranının değerlendirilmesinin zor bir durum olduğunu belirtmiştir. Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin katılım oranının çok düşük olduğu hem okul müdürleri hem öğretmenler tarafından sıklıkla açıkça dile getirilmiştir. Hem okul müdürleri hem de öğretmenler, öğrencilerin okula gitme oranının düşük olmasının sebeplerini belirlediler ve korktukları için okula gitmediklerine karar verdiler.

“Çok düşük katılım oranı gerçekleşebilir. Çünkü öğrenciler silahlı çatışma sırasında okula gidemezler ve bazen okul silahlı çatışma sırasında kapanır.” (M1)

“Öğrencilerin okula gitmekten korktuğu ve gergin olduğu için devamsızlık oranı çok düşük. Bazen öğrenciler öğleden sonra sınıfa katılabilir ancak öğleden sonraları eve gitmeleri gerekebilir.” (M2)

“Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin katılımı çok düşük.” (M3)

“Öğrenciler korktuklarından dolayı okula düzensiz devam ediyorlar. Örneğin; hatta bazen öğrenciler haftada iki ya da üç kez okula sabah giderler ve öğleden sonraları gitmezler.” (M4)

“Silahlı çatışmalar sırasında, öğrencilerin devam oranı büyük ölçüde etkilendi. Çünkü acil durum iletişimi ve geçici eğitim merkezinin sağlanması gibi hazırlık önlemleri çok önemlidir.” (M5)

Öğretmenlerin cevapları:

“Devam oranı düşük, değerlendirmem gereken öğrenci sayısı az çünkü öğrencilerimiz yerlerinden ayrıldılar.” (Ö1)

“Çatışma olması durumunda, dışarı çıkmalarına izin vermeden önce öğrencileri bir odada tutarım.” (Ö2)

“Bu durumda öğrencilerin katılımı azalır, bu yüzden silahlı çatışmadan korktukları için muhtemelen çok az sayıda öğrenci okula gitmiştir. Bu nedenle, bu durumda öğrencilerin katılımının yarısını alırız veya katılımın yarısından daha azını alırız.” (Ö3)

“Katılımdan bahsetmek, özellikle bu silahlı çatışma döneminde çok düşük. Çatışma okul bahçemizde gerçekleştiğinde sınıfta bir veya iki öğrencimiz vardı. Çünkü birçoğu toplum veya okulun yüzleşmesinden dolayı okula gitmekten korkuyor.” (Ö4)

“Tabii ki katılımları bu çatışma yüzünden pasif kaldı.” (Ö5)

“Silahlı çatışma sırasında tüm öğrenciler korku ve çapraz ateş yüzünden yoklar.” (Ö6)

“Silahlı çatışma sırasında çok sayıda öğrencinin korktuğunu gördüm ve çatışmaların ne zaman gerçekleşeceğini, bu yüzden okula gitmemeye karar vermelerinin nedeni olduğunu düşünüyorlar.” (Ö7)

“Öğrencilerin derslere katılımı çok zayıf çünkü çoğu zaman sınıflarımız yok.” (Ö8)

“Silahlı çatışma sırasında öğrenciler, özellikle 1. sınıflarda % 50 civarındaydı.” (Ö9)

“Silahlı çatışmalar sırasında öğrencilerin devam oranını değerlendirdim. Silahlı çatışma alanında olanlara, okula gitme şansı vermememizin nedeni; öğrencilerin ebeveynlerinin çocuklarının güvenliğinden emin olamadıklarıdır. Bu durumda telafi edici geçici Eğitim Merkezleri bulunmalı ve öğrencilere ödev vermeliyiz.” (Ö10)

4. 3. Kişisel verilere dayanarak, silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki görünür psikolojik etkileri

Silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki görünür psikolojik etkilerine ilişkin katılımcı yanıtları ve çıkan anahtar kodlar Tablo 4.3’te sunulmaktadır.

Tablo 4. 3. Silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki görünür psikolojik etkileri

Katılımcılar	Okul Müdürleri					n	Öğretmenler										n
	M1	M2	M3	M4	M5		Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	
Kronik korku	✓	✓		✓		3	✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓	7
Travma ve Fobi			✓	✓		2			✓	✓	✓					✓	4
Endişeler				✓	✓	2											
Odaklanamamak												✓	✓			✓	3

Duygusallık																	✓			✓			2	
Anksiyete bozukluğu																					✓			1
Depresyon																					✓	✓		2

Silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki psikolojik etkilerine ilişkin en sık belirtilen durum, üç okul müdürü ve yedi öğretmen tarafından dile getirilen kronik korku duyma olmuştur. Bu durumun, öğrencilerin çatışma olduğunda okula gitmek istememelerine neden olduğunu söylemişlerdir. Öğrencilerin gergin olduğunu ve bu durumun ana sebep olduğunu çünkü öğrencilerin derslere yoğunlaşamadıklarını belirtmişlerdir.

“Kronik korku ve okula dönüş ilgisizliği.” (M1)

“Eğer helikopter ile havada saldırı yapılıyorsa, aşırı gergin oluyorum.” (M2)

“Travma ve fobi.” (M3)

“Bazı durumlarda korku, travma, endişe ve psikolojik konular etkisini gösteriyor.” (M4)

“Öğrenci sağlığını, psikolojisini ve duygusal sorunları ve öğrenme sürecindeki eksikliği etkiliyor.” (M5)

Öğretmenleri cevapları:

“Görülebilir psikolojik etki; okullarına devam etmemeleridir. Çünkü daima korkarlar.” (Ö1)

“Öğrenciler üzerinde bıraktığı etki; küçük bir ses duyduklarında bile çatışma sesi zannederek hemen korkmalarıdır.” (Ö2)

“Öğrencilerin yaşadığı travmalardan biri de üniformalı asker gördüklerinde bile korktuklarını, saklanmaya çalıştıklarını ve eve gitmek istediklerini söylüyorlar.” (Ö3)

“Silahlı çatışmanın psikolojik etkileri; silahlı çatışma nedeniyle yaşanan olaylar sonucu öğrenciler oluşan psikolojik sorunların tedavi edilmesinden korktular. Çünkü öğrencilerin okula gelmekten çekindikleri ve duygusal olarak da etkilenebileceği bir dönemdi.” (Ö4)

“Tabii ki travma var ama daha sonra belli çatışmalara karşı tepki vermemeye başladılar. Çünkü devam etmekte olan savaştan korkuyorlardı ve duygusal olarak etkilendiler.” (Ö5)

“Silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki görünür etkisinden biri de eğitim sorumluluklarını yerine getirirken beyinlerinin odaklanamamalarını sağlayan gerilimdir.” (Ö6)

“Silahlı çatışmanın öğrencilere gözle görülebilir psikolojik etkisinden biri de beyinlerini eğitim sorumluluklarını yerine getirmeye odaklayamamasını sağlamaktır. Bu durumdayken okula gidemezler çünkü çatışma ve korkuyu düşünüyorlar.” (Ö7)

“Öğrencilerimizin zihninde çatışma olduğu zaman normalden çok daha cesur olabiliyorlar.” (Ö8)

“Çatışmanın yaşandığı sırada çocuklar duygusal ve psikolojik olarak çok etkilendiler. Bazen depresyonda olduklarını ve yıkıcı davranışlarda bulduklarını göstererek anksiyete bozukluğu yaşadıklarını tanımladık.” (Ö9)

“Silahlı çatışmanın öğrencilere görünür psikolojik etkilerinden bazıları da; konsantrasyon bozukluğu, travma, korku, depresyon, öfke, saldırganlık ve uyku bozukluğudur.” (Ö10)

4. 4. Okuldaki öğrencilerin mezuniyet oranının silahlı çatışma bağlamında değerlendirilmesi

Değerlendirmenin sonuçları, okuldaki silahlı çatışma bağlamında öğrencilerin mezuniyet oranları Tablo 4.4'te sunulmaktadır. Anahtar alt temalar bu sorunun yanıtlarından ortaya çıkmaktadır. Her bir katılımcının temaları ve cevapları aşağıdaki tabloda 4.4'te sunulmuştur.

Müdürler ve öğretmenler, silahlı çatışma sırasında öğrencilerin mezuniyet oranının düşük olduğunu belirtmiştir. Mezuniyet oranının düşük olmasının nedeni, ailelerin yerlerinden olması, zorunlu olarak kendi evlerinden diğer bölgelere tahliye edilmeleridir. Silahlı çatışmalar nedeniyle öğrenciler, eğitimlerini tamamlama fırsatına sahip olamadan okuldan ayrılıyor. Müdürler tarafından söylenen düşük mezuniyet oranlarının nedenleri, öğretmenlerin söylediği nedenler ile benzerdir.

Tablo 4. 4. Okuldaki öğrencilerin mezuniyet oranının silahlı çatışma bağlamında değerlendirilmesi

Katılımcılar Kodlar	Okul Müdürleri					n	Öğretmenler										n
	M1	M2	M3	M4	M5		Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	
Mezuniyet oranının % 100 olarak	✓		✓	✓	✓	4			✓		✓	✓		✓			4

gerçekleşmemesi																	
Öğrencilerin derse katılım zorluğu	✓	✓				2											
Öğrencilerin başka okullara transfer edilmesi		✓				1											
Mezuniyet gününün belirsiz bir zamana ertelenmesi							✓					✓					2

“Öğrencilerin mezuniyet oranı tamamen %100 değil. Çünkü çoğu yerlerinden ayrılıyor. Çatışmaların yoğun olduğu zamanlarda tahliye merkezlerinde ders yapmak zorundayız.” (M1)

“Silahlı çatışma olduğunda; öğrencilerin yüksek mezuniyet oranlarına ulaşmak zor. Yapabileceğimiz bir şey yok ama yine de barış ve düzeni beklemek zorundayız. (M2)

“Okulumuzdaki mezuniyet oranı, silahlı çatışma sırasında çok düşüktür. Örneğin; 2018 yılında okulumuzda 2017 yılına kıyasla %80 civarında mezuniyet oranında düşüş var.” (M3)

“2008 ile 2018 arasında, mezuniyet oranı sadece ve sadece okul kayıtlarına bakıldığında %75 civarında.” (M4)

“Öğrencilerin okula gelmemeleri ile başa çıkma ve motive etme çabamıza rağmen korkuları nedeniyle; silahlı çatışmalar sırasında mezuniyet oranımız düşüktür. Nitekim düşük mezuniyet oranı, silahlı çatışmanın kapsamlı ve sürdürülebilir bir çözüm gerektiren olumsuz etkilerinden biridir.” (M5)

Öğretmenlerin cevapları:

“Neredeyse altı sınıfın öğrencisi başka bir okula transfer oldu. Bu yüzden mezuniyet oranı performansı düşüyor. Düzgün bir değerlendirme yapamadık çünkü bazıları okullardaki eğitimi durdurdu.” (Ö1)

“Mezuniyet oranının yüksek olması zor. Çünkü çoğu öğrenciler başka bir yere taşınıyor ve bu da mezuniyet oranının yüksek olmamasını etkiliyor.” (Ö2)

“Bu noktada öğrencilerin mezuniyet oranları çok düşük. Çünkü yerlerinden edilmişler ve bazıları da tahliye edilmiş, böylece öğrencilerin mezuniyet oranları düştü. Öğrencilerin mezuniyet oranlarını iyi değerlendiremiyoruz.” (Ö3)

“Mezuniyet Töreni tarihi belirledik ama beklenmedik bir durumla karşılaşınca mezuniyet gününü erken yaptık. Bazen Mezuniyet Töreni'nin yapılacağı gün duyduğumuz silahlı çatışma nedeniyle erteleyebiliyoruz, değerlendirilmesi zor.” (Ö4)

“Tabii ki, öğrencilerin mezuniyet oranı düşük olur. Bu düşüklük oranı %70 - %85 arasında olabilir. Çünkü sebep olan nedenlerden biri de ebeveynlerin özellikle güvende olmak için başka bir yere gitmeleridir.” (Ö5)

“Silahlı çatışmalar sırasında mezuniyet söz konusu olduğunda, eğitim-öğretim yılını bitiremeyen birçok öğrenci var. Bazen öğrenciler Mezuniyet Töreni'ne katılmadılar. Çünkü çatışmalardan dolayı durdurmak zorunda kaldılar. Öğrencilerin çoğu ise silahlı çatışma yaşanmayan başka bir okula transfer oldular.” (Ö6)

“2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Mezuniyet Töreni yapılmadan önce insanlara sorduğumuzda; eğer bir sorun çıkarsa mezun olmak için okula devam etmeyiz dediler” (Ö7)

“Mezuniyet oranı çok düşük, çok az sayıda öğrenci hayatta kalabiliyor.” (Ö8)

“Silahlı çatışma sırasında mezuniyet törenine yaklaşık %90 civarında öğrenci katılmadı.” (Ö9)

“Öğrencilerin mezuniyet performanslarını ödev veya projeler vererek analiz ettim. Bu şekilde notlarını değerlendirdim, böylece başarısız sayılmayacaklar ve mezuniyete katılabilecekler.” (Ö10)

4. 5. Okul altyapısının tahrip edilmesinin öğrencilerin akademik performansına olan dalgalanma etkisi

Öğrencilerin akademik performanslarına olan dalgalanma etkisi sonuçları Tablo 4.5.'de sunulmaktadır. Okul müdürleri ve öğretmenlerin yanıtlarından oluşan kodlar aşağıdaki şekilde ortaya çıkmıştır.

Tablo 4. 5. Okul altyapısının tahrip edilmesinin öğrencilerin akademik performansına olan dalgalanma etkisi

Katılımcılar Kodlar	Okul Müdürleri					n	Öğretmenler										n	
	M1	M2	M3	M4	M5		Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10		
Okulun yaşam alanının tahrip edilmesi	✓					1												
Düşük akademik performans	✓		✓		✓	3	✓		✓	✓	✓					✓		5
Derslere devamsızlık	✓		✓	✓		3												

Öğrencilerin kendilerini huzursuz hissetmesi		✓				1										
Okul tesislerinin imhası		✓	✓	✓		3										
Öğrencinin dikkatinin dağılması							✓		✓	✓	✓				✓	5
Öğrencilerin tembelliğe itilmesi								✓								1

Çatışma nedeniyle okul binalarının tahrip olması sonucu, öğrencilerde okula gitme konusunda tembellik veya okula gitmede ilgi eksikliği ortaya çıkmakta, bu durum da düşük akademik performansa yol açmaktadır. Ayrıca, hem akademik hem de ders dışı etkinliklerde öğrencilerin performansının düşük olduğu belirlenmiştir. Öğretmenler, akademik performansın düşmesinin, öğrencilerin eğitime olan konsantrasyonunu da düşürdüğünü belirtmişlerdir.

“Özelliklerin yıkılması, geçim kaynaklarının tahribatına, düşük akademik performansa ve sınıfta devamsızlığa neden oldu.” (M1)

“Okul binalarının tahrip edilmesi öğrencilerin hayatını olumsuz etkiledi.” (M2)

“Okul binalarının tahrip edilmesi, düşük akademik performansa, öğrencilerin tembelliklerine, okula gitmemelerine veya okula gitme ilgisinin azalmasına neden olmaktadır.” (M3)

“Okul binalarının tahrip edilmesi nedeniyle, öğrenciler her gün okula gidemez.” (M4)

“Özelliklerin yıkılması, öğrencileri akademik açıdan yoksun hale getirmektedir.” (M5)

Öğretmenlerin cevapları:

“Öğrencilerin akademik performansı üzerindeki özelliklerin tahrip olmasından kaynaklanan dalgalanma etkisi düşük performanstır. Örneğin; geçim kaynaklarını terk etmelerinin nedeni budur ve öğrencilerin de performansı bundan etkilenir.” (Ö1)

“Özelliklerin tahribatının akademik performansa dalgalanma etkisi; hasar görmüş sandalye ve tahrip olmuş tahtanın olduğu bir sınıfta öğrenciler derse konsantrasyon olamaz.” (Ö2)

Silahlı çatışma özelliklerinin sonucunda en büyük hasarlardan biri de; çiftçilerin tarlaları bozulmuştur ve bu onların geçim kaynaklarıdır. Bu insanlar okula giden çocuklarının eğitim masraflarını çiftçilikle karşılamaktadırlar ve bu durum da akademik performansın etkilendiğini gösterir.” (Ö3)

“Öğrencilerin akademik performansı üzerinde dalgalanma etkisi yarattığı özelliklerin tahrip edilmesinin sonuçlarından biri de; genellikle sınıfların, sıraların, yazı tahtalarının gerçekten zarar görmesidir. Bunların hepsinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde etkisi vardır.” (Ö4)

“Özelliklerin tahrip olmasına neden olan dalgalanma etkisi; hem gelirlerine hem de bölgelerine zarar verdiği kadar öğrencilerin akademik performanslarına etki etti.” (Ö5)

“Dalgalanma etkisinden biri; öğrencilerin çalışmalarda tembellik hissetmeleri, bir başka deyişle akademik performansları için gerekli olan bir aktiviteye devam etme isteklerini yitirmeleridir.” (Ö6)

“Bu durumda dalgalanma etkisi, çalışmalarda tembellik hissetmeleri, korkudan okula gidememeleridir.” (Ö7)

“Öğrencilerimizin çoğu cesurdurlar ve evde silahlarının olduğunu söyleyebilirler.” (Ö8)

“Etki, mülklerin zarar görmesinden kaynaklanır, geçim şartları çok etkilenir. Çünkü aileler bir yerden başka bir yere taşınıncaya öğrenciler okula gitmekte zorlanır.” (Ö9)

“Öğrencilerin akademik performansı üzerindeki özelliklerin tahrip olmasından kaynaklanan dalgalanma etkisi; fakir öğrencilerin çaresizliğidir. Geçim açısından da etkilenen aileleri durumu geçici olarak askıya alındı. Ebeveynler çocuklarını başka bir okula transfer etmeye zorlanmaktadırlar.” (Ö10)

4. 6. Silahlı çatışmalar sırasında ailelerin geçim kaynaklarının bozulmasının öğrencilerin akademik performansı üzerindeki etkileri

Silahlı çatışmalar sırasında geçim kaynaklarının bozulmasının ve öğrencilerin akademik performansı üzerindeki buna bağlı etkilerinin değerlendirilmesinin sonuçları Tablo 4.6’da sunulmaktadır. Bu ana alt temalar ve cevaplar, beş müdür ve on öğretmenin bu soruya verdiği yanıtlardan ortaya çıkmış ve aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Silahlı çatışmanın neden olduğu geçim kaynaklarının bozulmasının öğrencilerin akademik performansı üzerinde çeşitli etkileri olduğunu söylediler. Örneğin; ebeveynlerin çiftliklerinden yiyecek üretememeleri; çocuklarının beslenme ve giyim ihtiyaçlarının karşılayabilmelerini engeller ve çocuklarının okul ücretlerini ödeyemedikleri için hiçbir veli çocuğunu okula gönderemez ve çocuklar hiçbir şey öğrenmeden evde kalırlardı. Öğretmenler, okul binaları

tahrip edildiğinde, öğrencilerin etkileneceğini ve öğrencilerin akademik faaliyetlerinin başarısız olacağını belirtti. Örneğin; geçim sıkıntısı varsa ve ebeveynlerin istihdamı sınırlı olduğu için öğrencilerin okula gitmeleri zorlaşır.

Tablo 4. 6. Silahlı çatışmalar sırasında ailelerin geçim kaynaklarının bozulmasının öğrencilerin akademik performansı üzerindeki etkileri

Katılımcılar Kodlar	Okul Müdürleri					n	Öğretmenler										n	
	M1	M2	M3	M4	M5		Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10		
Ailelerin fakirleşmesi	✓					1												
Öğrencilerin akademik performansının düşmesi		✓			✓	2									✓	✓		2
Finansal ihtiyaçların sağlanamaması	✓			✓		2												
Çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanamaması		✓				1												
Çocukların derse katılmaması			✓			1	✓	✓		✓	✓				✓			5
Çalışmaya odaklanamama									✓		✓	✓						3
Öğrencilerin mantıklı düşünemez hale gelmesi														✓				1

“Silahlı çatışmalar sırasında çiftçiler, havanın bombardımanı nedeniyle ekin yetiştirmek için topraklarını ilgilenebilirler ve fakirleşirler. Ekonomik durumları çok sınırlı hale gelir. Ailenin finansal kısıtlılığı nihayetinde öğrencilerin akademik performansını etkiler çünkü ebeveynler çocuklarının finansal ihtiyaçlarını karşılayamaz.” (M1)

“Silahlı çatışma; öğrencilerin akademik performanslarını daha düşük kılar ve derse katılım oranı da doğal olarak düşük olur.” (M2)

“Ebeveynler silahlı çatışmalar sırasında yerlerinden edilmiştir ve başka yere gitmeleri gerekmektedir. Çocukları derslere katılmıyor ve bazen silahlı çatışmadan sonra bile ebeveynler geri eski evlerine dönemiyorlar. Öğrenciler yeni okula geçmek zorunda kalıyorlar.” (M3)

“Aslında silahlı çatışma, öğrencilerin geçim kaynaklarının bozulmasına neden olur. Örneğin; okul aktiviteleri ve para içeren ders dışı aktiviteler var, bu durumda ebeveynler masrafları karşılayamaz, dolayısıyla akademik performansın düşüklüğünden çocukların çoğu etkilenir.” (M4)

“Silahlı çatışmaların neden olduğu düzenli geçim kaynaklarının bozulması; sınıfların tahrip olmasını ve hatta okulun fiziksel değişmesine neden olan eğitim sisteminin temelini etkiledi. Ebeveynler, ev ekonomisi eğitimimize rağmen öğrencilerin okul performansını düşüren mobilizasyon ve finansal kapasiteden etkilenmektedir.” (M5)

Öğretmenlerin cevapları:

“Ebeveynler işlerini terk etmek zorunda kalmış ve bu nedenle öğrencilerin okula gitmeleri zorlaşmıştır. Bu nedenle de okullarına devam etmiyorlar.” (Ö1)

“Silahlı çatışmalar sırasında okulun geçim kaynağı bozuldu ve öğrencilerin derse katılımı da azaldı.” (Ö2)

“Geçim kaynakları silahlı çatışmalar sırasında zarar gördüğü için öğrencilerin çalışması etkilendi ve çalışmalarına odaklanamadılar. Bazen öğrenciler okula aç gelirlerdi ve açlık yüzünden öğrendikleri bilgi yetersiz olurdu.” (Ö3)

“Eğitimdeki geçim kaynakları gerçekten olumsuz yönden etkilendi çünkü kaynaklarımızdan bazıları kullanılmadı. Sosyal Refah ve Kalkınma Departmanı (DSWD) tarafından verilen diğer bazı materyaller de kullanılmadı.” (Ö4)

“Ebeveynler çocuklarını okula gönderemedi. Çünkü geçim sıkıntısı vardı ve geçim kaynaklarının yetersizliği nedeniyle çocuklarına kahvaltı yaptırıyorlardı.” (Ö5)

“Silahlı çatışma yaşanırken çiftliklerin hasadı sırasında öğrenciler tahliye edildi, bu nedenle okula gitme şevkleri kırıldı ve eğitimlerini sürdürme isteklerini kaybettiler.” (Ö6)

“Silahlı çatışma sırasında öğrenciler yer değiştiriyor, derslerine her zaman çalışmıyorlar. Çünkü öğrenciler ihtiyaçlarına karşılayabilmek için bir işte çalışıyorlar.” (Ö7)

“Birçok geçim kaynağı zarar görmüş, ebeveynler çalışmıyor ve öğrenciler yeterince yemek yiyemiyor. Bunun sonucunda öğrencilerin öğrenme isteği azalıyor.” (Ö8)

“Geçim sıkıntısı nedeniyle okula gitme zorluğu çeken öğrenciler çok devamsızlık yaptılar.” (Ö9)

“Çocuklar yaşadıkları olaylardan dolayı çok acı çekti ve psikolojik olarak olumsuz yönden etkilendiler. Davranışları da akademik performansın yanı sıra yüksek derecede etkilendi.” (Ö10)

4.7. Silahlı çatışma sırasında öğretmenlerin görevlerini yerine getirebilme durumu

Silahlı çatışma sırasında öğretmenlerin ve müdürlerin zorunlu görevlerini ne şekilde yaptıklarının sonuçları Tablo 4.7’de sunulmaktadır. Aşağıdaki anahtar alt temalar bu soruya verilen cevaplardan ortaya çıkmış ve temalar ve cevapları aşağıdaki tabloda 4.7’de gösterilmektedir.

Tablo 4. 7. Silahlı çatışma sırasında öğretmenlerin görevlerini yerine getirebilme durumu

Katılımcılar Kodlar	Okul Müdürleri					n	Öğretmenler										n
	M1	M2	M3	M4	M5		Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	
Geçici eğitim merkezinde öğretmeye devam etmeleri	✓			✓		2	✓		✓	✓		✓				✓	5
Derslerin belirsiz süreli kesintiye uğraması		✓				1		✓					✓		✓		3
Çatışmaların ardından telafi dersleri verilmesi		✓				1											
Öğretmenlerin zorunlu plan değişikliklerine uymada zorlanması			✓			1											
Eylem planı ve acil durum planı yapılması					✓	1				✓	✓			✓			3

Beş okul müdürü, silahlı çatışma veya savaş sırasında bile öğretmenlerinin öğretmenlik görevini yerine getirme konusunda kararlı olduklarını söylemiştir. Öğretmenler, böyle durumlarda tahliye merkezlerinde sınıflar düzenlerler, zaman kaybı ile baş etmek için ders planlarını hazırlarlar, iyileştirici sınıflar düzenlerler ve acil durumlar için acil durum planları yaparlar. Öğretmenler kendileri de, silahlı çatışmalar sırasında bile görevlerini yapabileceklerini belirtmiştir. Bunu yapmanın en yaygın yolu tahliye merkezindeki öğrencilere eğitim vermeleri olmuştur. Ancak, bazı öğretmenler eğitim sürecinin askıya alındığını ancak çatışma bittikten sonra kaybedilen zamanı ve dersleri telafi etmek için çalışma yapmaları gerektiğini söylediler. Böylece, geçici bir Eğitim Merkezi açmak için girişimde bulunabilirler.

“Eğitim Departmanı, ilçemizdeki geçici eğitim merkezinde derslerin yürütülmesini sağlıyor. Öğretmenler tahliye yerinde öğrencileri toplamakla görevlendirildi. Bu durum, öğretmenlerin silahlı çatışma zamanlarında bile görevlerini yerine getirme konusundaki bağlılıklarını göstermektedir.” (M1)

“Bir ğretmen olarak görevimizi yerine getirmeliyiz. Ancak bazen silahlı çatışma sırasında görevimizi yerine getiremiyoruz nk dersler askıya alınıyor, ancak savaştan sonra telafi edici çalışmalar yapmalıyız.” (M2)

“ğretmen olarak ders planı hazırladıktan sonra onu uygulamak çok zor olabiliyor. nk savaş nedeniyle zaman kaybı ile başa çıkmamız gerekiyor.” (M3)

“Aslında bir ğretmen olarak öğrencilerimize ders vermek için tahliye merkezine gidebiliriz. Bununla birlikte, bazen okullar tahliye merkezi olarak işlev görebilir. Bu sayede savaş sırasında bile zorunlu görevimizi yerine getirebiliriz.” (M4)

“Bir ğretmen olarak acil durum için eylem planı ve acil durum planı yapıyoruz.” (M5)

Öğretmenlerin cevapları:

“ğretmenler bazen görevlerini yapabilir. Dersleri tahliye merkezinde yaptık, en azından öğrencilerimize öğrettik.” (1)

“Silahlı atışma sırasında öğretmenlerin görevlerini yerine getirmesi kolay olmadı nk bazen eğitim askıya alındı. Ancak, silahlı çatışma son derece kritik olmadığında görevlerimizi yapabiliriz.” (2)

“ğretmenler görevlerini silahlı çatışma sırasında yapabilir. Örneğin; ğretmenler öğrencileri tahliye merkezinde bulur ve onlarla ders işleyebilir.” (3)

“ğretmen, her zaman ne olursa olsun öğretmendir. Tıpkı atışma olması gibi, öğretmenlerin de okula gitmeye istekli olmaları tehlikelidir. Tahliye merkezinde sınıflar düzenledik ve bir de eğitim merkezi var. Öğrencilerle tahliye merkezinde buluşabiliriz. Öğrencilerin alışmaları hakkındaki durumunu gözden geçirebiliriz.” (4)

“Her gün veya ders olduğu gün okula gidiyoruz. Derslere kimlerin katılıp katılmayacağını kontrol ediyoruz.” (5)

“Öğretmenler görevlerini yerine getirmekte ve öğrencilere hizmet vermektedir. Diğer girişimleri ise silahlı çatışma olduğunda öğretmeye devam etmek için yeni mekan aramanın yollarını bulacaklardır.” (Ö6)

“Durumun farkındaysak, öğretmenler silahlı çatışma sırasında zorunlu görevlerini yerine getirirler. Ancak istenmeyen bir durum varsa, öğrencilerin okula gelmeyeceklerini bildirmeliyiz.” (Ö7).

“Burada silahlı çatışmalar olmasına rağmen orada okula gitmeye çalıştık.” (Ö8)

“Bir öğretmen görevini sadece mesai saatlerinde değil, onun dışında da öğretmen olduğunun farkında olmalı. Silahlı çatışma olunca eğitimi askıya almak zorunda kaldık. Fakat birkaç gün sonra iyileştirici bir sınıfa sahip olacağız ve dersleri telafi edeceğiz aynı zamanda geçici bir sınıf da yapacağız.” (Ö9)

“Öğretmen olarak görevlerimizi silahlı çatışma sırasında da yapıyoruz. Öğrencilerin güvenliğini sağlamak için başka bir alan veya geçici mekan buluyoruz.” (Ö10)

4. 8. Okulun silahlı çatışma sırasında işlevsel olma durumu

Silahlı çatışma sırasında, okulda eğitime devam edilmesi ile ilgili bulgular Tablo 4.8’de sunulmuştur. Beş okul müdürü ve on öğretmenin cevapları aşağıdaki Tablo 4.8’de gösterilmektedir.

Tablo 4. 8. Okulun silahlı çatışma sırasında işlevsel olma durumu

Katılımcılar	Okul Müdürler					n	Öğretmenler										n	
	M1	M2	M3	M4	M5		Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10		
Okulda ders işlenemiyor	✓	✓				2												
Tahliye merkezindeki sınıfları yönetmek	✓					1												
Birkaç sınıfta ders yapılabilir			✓			1												
Okulun geçici süreliğine kapatılması		✓	✓	✓		3		✓		✓	✓		✓		✓	✓		6
Eğitime devam eden okul					✓	1	✓		✓			✓	✓	✓				5

Okul müdürleri, çalışma bölgesindeki okulların bazılarının silahlı çatışma veya savaş sırasında bile hala işlevsel olduğunu belirtmiştir. Okullardan bazıları eğitimlerini askıya almak zorunda olsalar da tahliye merkezlerinde dersler verilebilmektedir. Bazı okullar savaştan sadece kısmen etkilenmiştir ve hala işlevseldir fakat yalnızca sınırlı sayıda öğrenciye hizmet verilebilmektedir. Öğretmenler, çatışmanın çok kritik olmaması durumunda okulun

çalışabileceğini ancak bazen günün yarısında ders işlemek zorunda olduklarını belirtti. Dersler yapılabilmektedir fakat sınıftaki öğrenci sayısı çok azdır. Bu durumda öğretmenler, durum öngörülemezse bile mesleklerini ısrarlı bir şekilde yapmak zorunluluğu hissetmektedir. Ancak bazı öğretmenler silahlı çatışmalar sırasında derslerin güvenlik nedeniyle askıya alınması gerektiğini belirtmiştir. Barış ve güvenlik normal duruma geldiğinde öğretmenler derslere devam etmek için çalışmalarını yapmıştır.

“Silahlı çatışma sırasında bölge halkın çoğu evlerini terk ediyor, bu yüzden okulumuz silahlı çatışma bölgesinde olduğundan okulumuzda ders işleyemiyoruz.” (M1)

“Silahlı çatışma olduğunda okulumuzda ders işlenemez. Savaş kritikse durumu analiz ediyoruz; okulumuz geçici olarak kapanacaktır.” (M2)

“Bazen öğrencilerimizin geldiği yerlerin hepsi savaştan etkilenmiyor, bu sayede birkaç ders işleyebiliyoruz. Ancak diğer öğrencilerimizin geldiği alanların tamamı savaştan etkilendiği için okulu kapatmaktan başka seçeneğimiz olmuyor ve geçici olarak okulu kapatıyoruz.” (M3)

“Filipinler Ordusu okulumuza yakın bölgede Moro Mücahidleri Ordusu'na karşı operasyon yapıyor bu yüzden okulu kapattık ama askeri operasyondan sonra okulumuz tekrar açılacak.” (M4)

“Silahlı çatışma sırasında bile akademik etkinliklere hazırlıklı olması nedeniyle okulumuz hala çalışıyor. Savaşın çözümünün eğitim olduğu konusunda çok kararlıyız.” (M5)

Öğretmenlerin cevapları:

“Okulumuz hala çalışıyor ve sınıflarda ders yapabiliyoruz.” (Ö1)

“Silahlı çatışmalar sırasında okulumuz kapatıldı ve dersler geçici olarak askıya alındı” (Ö2).

“Öğretmenler görevlerini silahlı çatışmalar sırasında da yapıyorlar. Örneğin öğretmenler öğrencileri tahliye merkezinde buluyorlar ve dersleri yapabiliyorlar.” (Ö3)

“Eğer durum kritikse okula rapor veremiyoruz. Ne yapılması gerektiğine dair okul müdürüne danışmalıyız. Durum çok kritik ise bazen yer değiştiririz ancak durum çok kritik değilse öğretmen görevlerini yapabilir.” (Ö4)

“Bazı öğretmenlerin çocukların güvenliği için derslerin askıya alınması gerektiğini söylemesi diğer öğretmenler ile aralarında tartışma yaratabiliyor.” (Ö5)

“Okulumuz hala çalışıyor çünkü alternatif çözümleri deniyotuz, bilgimizi iyi bir şekilde vermek ve öğrencileri parlak bir geleceğe sahip olmak için hazırlıyoruz.” (Ö6)

“Bazen okulumuz çalışıyor ancak durum kritik olduğunda eğitime ara veriyoruz.” (Ö7)

“Operasyon olduğunda ders yapamıyoruz. Örneğin okula gittik ancak çok az sayıda vardı.”(Ö8)

“Bir öğretmen olarak, çocukları eğitmek ve onların güvenliğini sağlamak benim görevim. Onlara elimizden geldiğince bilgi öğretebiliriz. Bazen günün yarısında dersler veriyorduk, bazen de dersleri askıya alıyorduk.” (Ö9)

“Öğrencilerin ve öğretmenlerin güvenliği için, dersler geçici olarak askıya alınır ve toplumdaki barış ve düzen normal hale geldiğinde derslere tekrar devam edilir.” (Ö10)

4. 9. Silahlı çatışma sırasında ailelerin yerinden edilmesinin öğrenciler üzerindeki etkileri

Silahlı çatışma sırasında ailelerin yer değiştirmesinin öğrenciler üzerindeki etkilerinin sonuçları Tablo 4.9’da sunulmuştur. Aşağıdaki alt temalar bu soruya verilen cevaplardan ortaya çıkmıştır. Her bir katılımcının yanıtları aşağıdaki tabloda 4.9’da gösterilmiştir.

Müdürler, ailelerin yer değiştirmelerinin okula devam oranlarını, devamsızlıklarını, okulu bırakma ve başka okullara transferleri gibi sonuçlarla öğrencileri etkilediğini belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin okula gitmesinin zorluğuyla sonuçlandı. Ayrıca okulun eğitim politikasının yeniden düzenlenmesinin bir etkisi olduğunu ve bu sayede okul etkinliklerinin aksadığı belirtildi. Öğretmenlerin bakış açısına göre ailelerin yer değiştirmesinin öğrencilerin eğitimi için önemli bir olumsuz etki yarattığı belirtildi. Bunun en bariz örneği, öğrencilerin okula gitmemesidir. Çünkü aileler yerlerinden edilmiş ve öğrenciler okuldan uzak bölgelere gitmiştir.

Tablo 4. 9. Silahlı çatışma sırasında ailelerin yerinden edilmesinin öğrenciler üzerindeki etkileri

Katılımcılar	Okul Müdürleri	n	Öğretmenler	n
--------------	----------------	---	-------------	---

Kodlar	M1	M2	M3	M4	M5		Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	
Öğrencilerin katılım oranlarındaki ani düşüş	✓					1											
Devamsızlık	✓	✓				2	✓	✓	✓		✓			✓	✓		6
Ailelerin düşük geliri		✓				1											
Öğrencilerinin okulu bırakması		✓				1				✓					✓		2
Başka okullara transfer			✓			1											
Okula gitme zorluğu	✓			✓		2											
Eğitiminin bozulması					✓	1											
Öğrencilerin okula gitmeye olan ilgisizlikleri												✓	✓				2
Öğrencilerin üzgün ve korkmuş görülmesi																✓	1

“Ailelerin silahlı çatışmalardan dolayı yerlerinden olmaları nedeniyle, öğrencilerin %50'sinde katılım oranı düşüşü yaşandı. Ayrıca, bazı durumlarda hiç kimse okula gelmiyor, bu nedenle öğrencilerin akademik performansı gerçekten etkileniyor. Devam oranının ve diğer faktörlerin öğrencilerin akademik performansında çok önemli olduğunu biliyoruz.” (M1)

“Ailelerin silahlı çatışmalar sırasında yerinden olmaları ve ailelerin düşük gelirli olmaları, öğrencilerin devamsızlık yapması ve hatta okuldan ayrılma gibi etkilere sahiptir. Bunun nedeni ise bazı öğrenciler ebeveynlerine yardım etmek ya da ebeveynlerine gelir bulma konusunda destek vermeleridir.” (M2)

“Silahlı çatışma sırasında başka yerlere tahliye edilen ebeveynler şimdi buldukları yerde geçim kaynağı buluyorlar, eski yerlerine dönmüyorlar ve çocuklarını yeni okula kaydettiriyorlar. Elbette iyi bir geçim kaynağı bulduklarında geri eski yerlerine dönmemeleri doğaldır.” (M3)

“Ailelerin yerinden edilmesi, öğrencilerin okula gitmelerinde zorlanmaya neden olur. Çünkü ebeveynler geçim için yeni bir gelir kaynağı bulmak zorundadır.” (M4)

“Silahlı çatışmalar sırasında ailelerin yerinden edilmesinin öğrencinin hayatı üzerindeki etki eğitimlerinin aksamasına neden oluyor ve bazen okul düzenlerine zarar veriyor.” (M5)

Öğretmenlerin cevapları:

“Silahlı çatışmanın aileler üzerindeki etkisi; yerlerinden edilerek kendi evlerini bırakmak zorunda kalmalarıdır bu durumda bazı öğrenciler bazen okula gelmezken, bazıları ise hiç okula gelmemiştir.” (Ö1)

“Ailelerin yer değiştirmesinin öğrenciler üzerindeki etkisi; öğrencilerin derslere katılamamış olmaları ve öğrencilerin okula gitmelerinin zor olmasıdır.” (Ö2)

“Ailelerin yerlerinden edilmesinin etkisi; öğrenciler korktuklarından dolayı okula gidemediler.” (Ö3)

“Aileler tahliye ediliyor ve öğrenciler okulu bırakıyorlar çünkü okula gitmeleri zor. Ebeveynler çocuklarının okula gitmesine izin vermiyor.” (Ö4)

“Kuşkusuz, öğrencilerin derse katılımı çatışmadan etkilenmiştir.” (Ö5)

“Ailelerin yer değiştirmesinin öğrenciler üzerindeki etkisinden biri de öğrenciler bitkinleştiler ve ders çalışma konusunda ilgisiz kaldılar.” (Ö6)

“Ailelerin yerinden edilmesinin etkisi sonucunda öğrenci sayısının azaldığı ve okula gitme ilgileri olmadığı görülmektedir.” (Ö7)

“Bunun etkisi, öğrencilerin okula devam etmemeleridir. Silahlı bir çatışma varsa öğrenciler başka bir okula gider ve öğrencilerin aileleri yerlerinden olduğu için okula gelmezler. Yıllar geçmeden geri geldiler.” (Ö8)

“Silahlı çatışmanın öğrenciler üzerindeki etkisi, devamsızlığın artması, okulu bırakmaları ve düşük akademik performans.” (Ö9)

“Öğrencilerin çoğu acı çekiyor, psikolojik problemleri var, üzgünler ve her zaman korkuyorlar. Çocuklar korunma ve rehberlik yetersizliğinden etkilendi.” (Ö10)

Beşi okul müdürü ve onu öğretmen olmak üzere on beş katılımcı ile cevaplanan dokuz araştırma sorusunun amacı silahlı çatışmanın Maguindanao'daki seçili ilköğretim okullarındaki öğrencilerin akademik performansına etkilerini incelemektir. Katılımcıların cevapları, her iki grup katılımcı için temaların (kodlar) sınıflanmasıyla oluşturulmuştur. Analiz sonuçlarının ana düşüncelerini tanımlamak için alt temalar oluşturulmuştur. Bir sonraki bölümde bu temaların ve bulguların tartışılması ve sonuçlandırılması daha ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde 4. Bölümde sunulan bulgular tartışılarak birtakım sonuçlar çıkarılmıştır. Aynı zamanda gelecekteki araştırmalar için de önerilerde bulunulmuştur.

5. 1. Silahlı Çatışmanın Etkisi

Araştırmanın bulguları, öğrencilerin akademik performanslarının, okul bölgesindeki silahlı çatışma oluşumundan olumsuz yönde etkilendiğini göstermektedir. Kategorik olarak, silahlı çatışmaların ortaya çıkması, akademik performans değişikliği, devam oranı, tamamlanma oranı, katılım oranı, beslenme durumu ve öğrenciler ile okul öğretmenlerinin genel olarak iyi hali gibi birbiriyle ilişkili birçok etki yaratmaktadır. Bulgular, silahlı çatışmanın, öğrencilerin yanı sıra öğretmenlerin ve bir bütün olarak toplumun yaşamı üzerinde aşırı olumsuz etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Çalışma bulgusu, UNESCO'nun (2011) silahlı çatışmanın, eğitim ve halkın çatışmadan etkilenen bölgelerdeki yaşam koşulları üzerinde olumsuz etki bıraktığını gösteren rapor sonuçları ile tutarlıdır.

Müdür ve öğretmenlerin verdiği yanıtlar, silahlı çatışmanın, okulu bırakma oranını yükselttiğine, derslere katılım oranını azalttığına, devamsızlığı artırdığına, akademik performansı düşürdüğüne neden olduğunu doğrulamıştır. Bragin (2004) tarafından yayınlanan rapor, çatışma bölgelerindeki öğrencilerin ülkenin geri kalanıyla eşit eğitim standartlarına sahip olma konusunda geri kaldığını göstermektedir. Bragin ve Opiro'nun (2012) raporu, okulu terk etmenin bir dereceye kadar çatışmadan etkilenen bölgelerde öğrenciler için yaygın bir durum olduğunu bildirmiştir. Eğitimdeki küresel büyüme eğilimine bağlı olarak mutlak düşüş yerine, eğitim üzerindeki olumsuz etki, kendisini zayıf bir eğitim büyümesi olarak da gösterebilir (Shields ve Paulson, 2015). Son olarak, artan mağduriyet çatışma sırasında okula gitme yaşı olan bireyler için eğitim birikiminin azalması ile ilişkilidir (Dabalen ve Paul, 2012).

Silahlı çatışmalar tüm dünyada yaygındır. Afet Epidemiyolojisi Araştırma Merkezi (CRED) 2013 yılında yaptığı bir çalışma, an itibarıyla çatışmalardan etkilenen insan sayısını 172 milyon olarak tahmin etmektedir. Bu oluşumun önüne geçmek için, silahlı çatışmanın ortaya çıkması ve tüm kötü etkileri engellenmeli ve durdurulmalıdır. Eğitim hakkı kapsamında silahlı çatışmalardan etkilenen çocuk ve yetişkinlerin fiziksel ve materyal destekli eğitim

programlarına erişimi sağlanmalıdır (Bragin ve Opiro, 2012). Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler Ajansları ve diğer uluslararası resmi olmayan kuruluşların, eğitimde istikrarın sağlanmasında, hayat kurtarıcı mesajların verilmesinde kritik bir rol oynayabilecekleri nedeniyle, eğitimi öncelikli hale getirmeye başladıklarını belirtmek güzel bir başlangıç olacaktır (Mendenhal, 2014).

5. 2. Silahlı çatışma sırasında öğrencilerin okula devam oranının değerlendirilmesi

Bulgular, öğretmenler ve okul müdürlerinin, silahlı çatışmalar sırasında öğrenci katılım oranını değerlendirme konusunda güçlük çektiklerini göstermektedir. Silahlı çatışma sırasında öğrenciler okula düzenli gelemediği ve derse katılmaları zor olduğu için, devam oranının değerlendirilmesi kolay değildir. Bununla birlikte, silahlı çatışma olduğunda öğrencilerin katılım oranının gerçekten düştüğü görülmektedir.

Bazı durumlarda, çatışma bölgesindeki öğrenciler normal öğrenciler gibi her gün derslerine katılamazlar veya sadece sabah derslerine gidip öğleden sonra olan derslere ise gitmezler. Bu durum, her gün her derse katılamama ve öğrencilerin derse katılım oranının az olmasına yol açmaktadır. Silahlı çatışma aynı zamanda, bölge halkını evlerini boşaltmaya ve güvenli bir yere nakledilmeye zorlar. Bütün bu oluşumlar, silahlı çatışma sırasında öğrencilerin devam oranının çok düşük olmasına neden olmaktadır. Başka bir deyişle, silahlı çatışma öğrencilerin katılım oranını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle, acil durum iletişimi ve Geçici Eğitim Merkezinin inşası gibi hazırlık önlemleri, silahlı çatışmalar sırasında da öğrencilerin eğitim olanaklarını iyileştirmek için çok önemlidir.

Müdürler ve öğretmenler, çatışmaya maruz kalan öğrenciler için sorumluluk bilinciyle görevlerini yapma konusunda isteklilik göstermektedir. Örneğin, geçici bir Eğitim Merkezi kurulması ve burada öğretim yapmak için girişimlerde bulunmuşlardır. Buradaki en önemli amaç, öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için onlara yardım etmektir. Buna rağmen, silahlı çatışma korkusuyla öğrencilerin okula gitme oranları halen çok düşüktür. Silahlı çatışma ve eğitim ilişkisi çok ciddi bir konu olduğu için öğrencilerin devam oranlarının değerlendirilmesi de kolay değildir. Silahlı çatışma toplumun her yerinde meydana geldiğinde, öğrencilerin okul hayatını kesinlikle etkilemektedir. Silahlı çatışmalar sırasında okul müdürleri, öğretmenler, okul personelleri ve ebeveynler sık sık eğitimin önemini savunmalı ve çocukların ruhsal, psikolojik ve sosyal refahlarını desteklemelidir. Örneğin, okul yönetimi, öğrencileri çatışmadan sonra eğitimlerine devam etmeleri konusunda motive etmek

ve teşvik etmek için moral vermelidir. Pritchard ve Choonara'ya (2017) göre, özellikle silahlı çatışmanın çocuklar ve eğitim üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek için, okul yönetimleri Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ile birlikte çalışmalıdır. Elde edilen bulgular, çatışmadan etkilenen çocuklar için eğitimin kesinlikle yeterli bir çare olduğunu, bu durumun normal yaşantıya sahip çocuklarla zaman geçirmenin değeri gibi normalleşmiş deneyimlerin çocuklar için ayrı bir yeri olduğunu göstermektedir (Bragin, 2012).

5. 3. Silahlı çatışmanın görünür psikolojik etkisi

Çalışmanın bulguları, silahlı çatışmanın öğrencinin yaşamı için hem psikolojik etki hem de fiziksel tehlikeye neden olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin çatışma sonucu rahat olmadıkları ve sürekli korku içinde oldukları belirlenmiştir. Çocuklar sürekli gergindir ve akıl sağlıkları olumsuz etkilenmektedir. Bu durum, öğrencilerin öğretmenler tarafından verilen derslere odaklanamadıklarını gösterir. Ayrıca, öğrencilerin travmatik bir deneyim yaşadıkları ve suskun bir şekilde olaylar hakkında endişelendikleri belirlenmiştir. Travmatik yaşantılar çocuğun bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkilemekte ve bu değişikliklerle çocukların ruh sağlığını risk altına almaktadır (Peltonen ve Panamá 2010).

Bulgular öğrencilerin kaygı ve depresyonda olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin zihinleri ve duyguları olumsuz etkilendiklerinde davranışlarının savunmasız olma ihtimalleri vardır. Kesin olarak, küçük çocukların zihinleri her zaman iyi ortamlarda olmalıdır. Çünkü bu durum çocukların zihinsel sağlığına katkıda bulunacaktır. Teknik olarak, çocuklar ortamın iyi ya da kötü olup olmadığına bağlı olarak çevreye uyum sağlama konusunda oldukça hassastır. Okul müdürleri ve öğretmenlerin yanı sıra, Filipinler Eğitim Departmanı, çocuklar için akademik, öğrenme becerileri ve diğer önemli hizmetler ile ilgili daha fazla program oluşturmaktadır. Bu programların amacı, çevrenin öğrencilerin yaşamı üzerindeki kötü etkilerini önlemektir. Save the Children oluşumu tarafından yayınlanan son raporda, Suriye'deki iç savaşın çocukların akıl sağlığı üzerindeki etkileri ile ilgili büyük endişelerin duyulduğu dile getirilmiştir (McDonald, Buswell, Khush, & Brophy, 2017).

Araştırma bulguları ayrıca, çatışma nedeniyle öğrencilerin günlük okul hayatlarında önemli derecede tedirginlik yaşadıkları için derslere katılmadıklarını tespit etmiştir. Genel olarak, öğrencilerin karşılaştığı birçok zorluk vardır ve okulda rahat edemezler. Bu durum, onların akıllarına ve duygu durumlarına daha fazla stres bindirir. Öte yandan, öğrencilerin travmatik deneyimleri ve fobileri de vardır. Bu bulgular, silahlı çatışmanın sağlık sorunlarına, zihinsel

ve duygusal sorunlara ve öğrencilerin öğrenme sürecindeki yetersizliğe neden olduğunu ima etmektedir. Rashid'e göre (2012), silahlı çatışmadan kaynaklanan psikolojik sonuçların, depresyon, huzursuzluk, saldırganlık, travma sonrası stres belirtileri ve paranoya olduğu belirlenmiştir. Bu durumda, eğer öğrenciler çatışma veya felaket gibi bir trajedi konusunda sürekli deneyim yaşıyorsa, endişeleri hüznün ve psikolojik rahatsızlıklarla sonuçlanabilir. Öğrencilerin çalışmalarında kendilerini rahat hissetmedikleri ve özellikle çalışmalarında önemli konularda odaklanamadıkları görülmüştür.

5. 4. Silahlı çatışmalar sürecinde öğrencilerin mezuniyet durumu

Bulgulara göre, öğrencilerin mezuniyet oranının düşük seviyede olduğu tespit edildi. Bunun nedeni öğrencilerin yerlerinden edilmiş olmalarıydı. Silahlı çatışma sırasında öğretmenler de öğrenciler de etkilenmektedir. Bazen öğrenciler çatışmalardan dolayı eğitimlerini bitiremezler çünkü okula erişimleri zordur. Bazen mezuniyet töreni tarihi ertelenmiş ve mezuniyet töreni yapmak için silahlı çatışmaların sona erip barışın gelmesi beklenmiştir. Mezuniyet oranının düşük olmasının nedeni ailelerin yerinden olmaları ve başka bölgelere tahliye edilmeleridir. Okuldaki bu kritik durumda, müdürlerin ve öğretmenlerin, eğitimin değerini korumak için sorumluluklarını yerine getirme girişimi vardır. Örneğin, tahliye merkezlerinde ders verirler ve öğrencilerin eğitim hakkını güvence altına alırlar. Öğretmenler her zaman öğrencileri eğitimin önemini görmeleri için cesaretlendirmiş ve onları motive etmiştir.

Silahlı çatışma sürecinde öğrencilerin mezuniyet oranını yükseltmek için sürdürülebilir ve kapsamlı bir çözüm gerekmektedir. Okul yönetimi her zaman öğrencilerin eğitimlerini tamamlamalarına yardımcı olmaya çalışıyor.

5. 5. Okul altyapısının tahrip olmasının öğrencilerin akademik performansına olan dalgalanma etkisi

Bulgular, mülklerin silahlı çatışmalarla tahrip olması durumunda öğrencilerin eğitim performansının da etkilendiğini tespit etmiştir. Okul binalarının tahrip edilmesi, öğrenciler üzerinde olumsuz etki yaratabilir. Fiziksel ortamdaki sandalyeler, kapılar ve diğer bazı okul malzemeleri tahrip olduğundan, öğrenciler çalışmalarında rahat edemezler. Okul binalarının tahrip edilmesinin öğrencilerin tembellik yapmasına veya okula gitme konusundaki ilgisizliğe neden olduğunu ve sonucunda düşük akademik performansa neden olduğu tespit edilmiştir.

Genellikle, öğrenciler derslere odaklanamamaktadırlar. Diğer taraftan, öğrenciler hem akademik hem de ders dışı etkinliklerde geri kalmaktadırlar. Teknik olarak, bunun hem öğrencilerde hem de öğretmenlerde psikolojik etki yarattığı belirtilebilir. Silahlı çatışmalarda yaşanan mülk kayıplarının sonuçları ise okul tesisleriyle birlikte ahlaki çöküntü, niteliksiz insan gelişimi, akıl hastalığının artması, kültürel değerlerin aşınması ve kötü toplum yapısının ortaya çıkmasıdır. Bu durumda, öğrencilerin eğitim performanslarının etkilenmesi, akademik performansın düşmesi ve okulda öğrenmeleri gereken bilgilerin yetersizliği gibi ana faktörler ortaya çıkar.

Bu görüşe göre, öğrenciler genel olarak mülklerin tahrip olduğu durumlardan etkilendi. Artan çatışmalar öğrencileri daha da problemlili hale getirebilir. Öğrencinin akranları arasında yer almaması bu durumun yaşanmasına neden olabilir ve bu nedenle onu umutsuz kılmasına ve eğitim hayatında rahat edememesine neden olabilir. Bu açıklamaya göre özellikle çatışmanın çocuklar ve eğitim üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek için okullarda UNICEF ile birlikte çalışılmalıdır (Pritchard ve Choonara, 2017).

5. 6. Silahlı çatışma sırasında geçim kaynaklarının bozulması

Ailelerin geçim kaynaklarının bozulması sonucunda aileler günlük ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır ve bu durum çocuklarının eğitim harcamalarını da etkilemektedir. Shemyakina'ya (2006) göre, eğitimin kalitesi, gıda, su ve okul gereçleri gibi zorunluluklardaki kısıtlamalardan olumsuz etkilenmektedir. Ayrıca, akademik dönem silahlı çatışma nedeniyle sekteye uğrar ve kısalabilir. Aileler bu durumlarda çocuklarını başka bir okula transfer etmeye karar verebilirler. Bir diğer çözüm yolu ise ebeveynlerin çocuklarını bir başka aileye evlatlık vermeye karar vermeleridir.

Bazı durumlarda öğrenciler okula kahvaltı yapamadan aç gelebiliyorlar ve aç bir şekilde derse odaklanamıyorlardı ve öğrenme kapasitelerinin zorlandığı hissediliyordu. Bu bulgular, bu şiddet biçimlerinin hepsinin kalkınma üzerindeki etkisinin büyük ve şiddetli olduğu iddiasıyla ilgilidir. Mağdurların ise diğerlerinden daha fakir, daha savunmasız ve aç olduğu görülmektedir (Dünya Bankası, 2011).

Öğrencilerin derslerine odaklanamadıkları ve bazen öğrencilerin her gün okula gelmediği tespit edilmiştir. Bu nedenle, geçim kaynaklarının, insanların hayatta kalabilmeleri ve uzun vadeli refahları için gerekli hedefleri gerçekleştirmelerini sağlayacak kaynaklara kolayca erişebilmelerini ve seferber edebilmelerini sağlayacak her türlü girişim ve yolla

güçlendirilmeye ihtiyaçları vardır. Bu süreç boyunca çocuklarının yanı sıra günlük yaşamlarını da sürdürebilirler. Bazı ebeveynler çiftçidir ve onlar için zor olacak, çünkü çiftlikleri silahlı çatışmalar sırasında tahrip edildi. Bu durumda, ekin ekemezler ve ailelerin gelirleri için olumsuz etki yaratır. Diğer bir sebep ise yerlerini terk etmelerinden dolayı çiftliklerinde bir şey yetiştirememeleridir. Ailelerin ekonomik durumu etkilenirse öğrencilerin akademik performansı da etkilenir. Filipinler’de geçim olanakları, silahlı çatışmalardan büyük ölçüde etkilenen ilk zayıflar arasındadır (Cagoco-Guiam ve Brokkings Institution, 2013).

5. 7. Silahlı çatışma sırasında öğretmenlerin görevlerini yerine getirmesi

Genel olarak, silahlı çatışmalar öğretmenler açısından iki durum yaratır. Öğretmenler görevlerini ya yerine getirebilir yada getiremez. Bu durumu, silahlı çatışmanın şiddet seviyesi belirlemektedir. Çatışma büyük olduğunda, öğrencilerde olduğu gibi öğretmenler de okula gidemezler. En fazla yapabilecekleri, tahliye merkezinde öğrencileri topluma kazandırmak ve onların insani gelişimini teşvik etmek için dersler düzenlerler. Öğretmenlerin sorumluluklarını bilme konusunda çok kararlı olduklarına, Etiyopya’da, Eritre sınırındaki mülteci kampında izole edilmiş, sert ve kayalık arazide öğretmenlerin sınıflar düzenlemeleri gösterilebilir (Winthrop ve Kirk, 2015).

Öte yandan, okul müdürleri ve öğretmenler silahlı çatışmalar sırasında geçici olarak dersleri erteleyebilirler ve silahlı çatışmadan sonra derslerin telafi edilmesi için program hazırlarlar. Öğretmenler, her çocuğun eğitim alma ve öğrenme hakkına sahip olduğunu belirtmişlerdir. Silahlı çatışma sırasında bile öğrencilerine öğretmek için her zaman onlara destek vereceklerini dile getirdiler. Silahlı çatışmanın öğrencilere olan etkisinin önlenmesini ve çocuklar için sürdürülebilir alternatif çözümler üretilmesini istediler. Bu girişimde, eğitimin özünü koruyabilir ve silahlı çatışmadan etkilenen tüm çocuklar için yaşam boyu öğrenme fırsatlarını teşvik edebilir ve eğitime sosyal destek sağlamaları gerekebilir. Hem çocukların kişisel refahı hem de gelişimi için eğitimin sürekliliğinin öneminin farkında olmaları gerekir. Eğitimin, toplumsal ve kültürel değerlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasının bir aracı olduğuna inanıyorlardı. Bu nedenle öğretmenler, öğrencilere bir şeyler öğretmek için her yolu denediklerini ifade ettiler.

5. 8. Silahlı çatışma sırasında okulların işlevselliği

Bulgulara dayanarak silahlı çatışmalar sırasında okulda eğitimin geçici olarak askıya alındığı görülmektedir. Bazı okul müdürleri çatışma sırasında bile okulda ders işlenmesi için çok ısrarcı davranabilmektedir. Eğitimciler, okulda olamazsa, geçici bir eğitim merkezi kurma ve öğrencileri tahliye edip bu merkezlere taşıma konusunda da heveslidir. Maguindanao 1. Bölge'deki okullardan bazıları silahlı çatışma sırasında bile işlevseldir. Okulların bazıları faaliyetlerini askıya almak zorunda olsalar da tahliye merkezlerinde dersler işlenir. Fakat bu merkezlerde sınırlı sayıda öğrenciye hizmet edebilir. Eğitimciler çok duyarlıdır, kritik durumdayken bile akademik etkinliklere devam etme konusunda isteklidirler. Ayrıca, çatışma sırasında askıya alınan dersler için sonradan telafi dersleri verilmesi de çabalar arasındadır.

5. 9. Ailelerin yer değiştirmesinin öğrenciler üzerindeki etkisi

Ailelerin yer değiştirmesinin öğrenciler, öğretmenler, aileler ve toplumlar üzerinde güçlü bir etkisi olduğu belirlenmiştir. Filipinler sınırlarında faaliyet gösteren devlet kuruluşu Sosyal Refah ve Kalkınma Departmanı (DSWD) ve köklü bir kuruluş olan Sivil Toplum Örgütü gibi hizmetler yürüten kuruluşlar ülke içinde yer değiştirenlerin güvenliğini artırmak için gereken önlemleri alır (Margallo, 2005).

Bulgulara göre öğrencilerin bir kısmının yerlerinden edilmiş olmaları ve okuldan uzaklaşmaları nedeniyle okula devam etmeyecekleri belirtilmiştir. Yerlerinden olmaları, öğrencilerin okula devam etme konusunda isteklerini azaltmış ve okulu bırakmalarına neden olmuştur. Öğrencilerin düzensiz devamları veya devamsızlığı yer değiştirmenin bir sonucudur. Yer değiştirme, dünyanın her bölgesinde özellikle savaşın olduğu bölgelerde normaldir. Ayrıca, öğrencilerin okula gitmek istemeyişleri ve devamsızlık yapmaları ailelerin yerinden olmalarından da kaynaklanmaktadır. Yalnızca eğitim, yerinden edilme durumundan etkilenemez. Aynı zamanda tüm toplulukları ve ailelerin ekonomik durumunu da etkilemiştir. Öğrencilerin eğitimi ve öğretmenin ders işleme zorudur çünkü okula gitmeleri kolay değildir. Bu durum, öğrencilerin okuldaki performanslarında da değişikliklere neden olmaktadır.

5. 10. Sonuç

Çalışmamızın sonuçları, silahlı çatışmanın öğrenciler, öğretmenler, okul müdürleri, aileler ve okulların fiziki yapısı üzerinde büyük etkisi olduğunu göstermektedir. Özellikle nitelikli insan gelişimini genç kuşakların geleceğine aktarmak büyük sorundur. Bu durum, silahlı çatışma sonucunda olumsuz etkilenen eğitim nedeniyle, hem akademik faaliyetlerde, hem de öğrencilerin performansında olduğu gibi büyük ölçüde toplumu niteliksiz kılmaktadır. Öğrenme kalitesi, öğrencilerin ve okulların performansı gibi olan bireysel nitelikler de bu tür problemler ile ilgilidir.

5. 11. Öneriler

Araştırmanın bulguları, *silahlı çatışma ile öğrenci performansı ve öğretmen etkinlikleri* arasında ilişki olduğunu göstermektedir. Bulgulara göre, silahlı çatışmalar arttıkça öğrencilerin akademik performansları da düşmektedir. Eğitim-öğretimin, okul idaresi ve öğretmenler için hayati bir öneme sahip olması, silahlı çatışmanın derhal sona ermesi gerekmektedir. Silahlı çatışmanın problemleri sonuçlarını belirlemek için çatışmanın hangi amaçlar doğrultusunda gerçekleştiğini, silahlı çatışmanın aşamalarını, temel nedenlerini, konsantre bilgi ve dinamiklerini tanımlamalıdır. Tüm silahlı grupların çatışmayı sona erdirmesi konusundaki kapasitelerinin artırılması bir öncelik olmalıdır ve okul müdürleri ve öğretmenler gibi eğitim sektöründe söz hakkı olan kişiler çatışma çözme konusunda eğitilmelidir. Okul idarecileri ve öğretmenler, barışın özünü sağlar, teşvik eder ve tüm okulu bilinçlendirirler ise çatışmanın sona ermesi kaçınılmazdır. Okul yönetimi, çatışmayı önlemek için sürekli eğitimin özünü etkilemelidir. Öğrenciler toplumun temelini oluşturur, çatışmaların nasıl çözüleceğini öğretmeli ve çatışma kontrol dışına çıkmadan uygun yönetim öngörülmelidir. Okul yönetimine açık bir rehberlik oluşturma ve toplumdaki anlaşmazlığın nasıl çözüleceği konusunda tavsiyede bulunma ihtiyacı vardır. Diğer iyi bir öneri ise silahlı çatışmanın eğitimi nasıl etkilediğini belirlemek ve problemlerle yüzleşmek için yenilikçi bir yol açmak Filipinler Eğitim Departmanının görevidir. Ayrıca, kalite ve eğitimin ilerlemesinde iyi bir etkiye sahip olan barışın; istikrarının ve öneminin her zaman farkındalığında olmalıdır.

KAYNAKÇA

- Agbajobi, D. (2010). The role of women in conflict resolution and peacebuilding. *eds. R. Bowd and A.B Chikwanha, Understanding Africa's Contemporary Conflicts, African Human Security Initiative*, 233-254.
- Ahmed, A. A. (2015). Influence of Armed Conflict on Pupil's Performance in Kenya Certificate of Primary Education in Mandera North Sub-County, Kenya. *University of Nairobi*
- Akresh, R., & De Walque, D. (2008). *Armed conflict and schooling: Evidence from the 1994 Rwandan genocide*. The World Bank.
- Akresh, R., & De Walque, D. (2008). *Armed conflict and schooling: Evidence from the 1994 Rwandan genocide*. The World Bank.
- Alderman, H., Hoddinott, J., & Kinsey, B. (2006). Long term consequences of early childhood malnutrition. *Oxford economic papers*, 58(3), 450-474.
- Arcand, J. L., & Wouabe, E. D. (2009). Households in a time of war: Instrumental variables evidence for Angola. *The Graduate Institute, Geneva Working Paper*.
- Asian Development Bank. (2012). *Addressing climate change and migration in Asia and the Pacific*. Asian Development Bank.
- Aslam, A., Grojec, A., Little, C., Maloney, T., & Tamagni, J. (2014). *The State of the World's Children 2014 in Numbers: Every Child Counts. Revealing Disparities, Advancing Children's Rights*. UNICEF. 3 United Nations Plaza, New York, NY 10017
- Atim, T., Mazurana, D., & Marshak, A. (2018). Women survivors and their children born of wartime sexual violence in northern Uganda. *Disasters*, 42, S61-S78.
- Baranyi, S., Beaudet, P., & Locher, U. (2011). *World development report 2011: Conflict, security, and development*. World Bank.
- Barber, B. K. (1999). Political violence, family relations, and Palestinian youth functioning. *Journal of Adolescent Research*, 14(2), 206-230.
- Bell, A. D., & Bryan, A. (2008). *Plant form: an illustrated guide to flowering plant morphology*. Timber Press.
- Berry, J. D. (2003). *The children of Kabul: Discussions with Afghan families*. Save the Children Federation, Inc.
- Betancourt, T. S., & Williams, T. (2008). Building an evidence base on mental health interventions for children affected by armed conflict. *Intervention (Amstelveen, Netherlands)*, 6(1), 39.

- Bilgel, F., & Karahasan, B. C. (2017). The economic costs of separatist terrorism in Turkey. *Journal of Conflict Resolution*, 61(2), 457-479.
- Bird, L. (2007). Children in crisis: Education rights for children in conflict affected and fragile states. *Background paper prepared for the Education for All global monitoring report 2008 'Education for All by 2015: will we make it.*
- Bokova, I. (2011). *The Hidden Crisis: armed conflict and education*. UNESCO Paris
- Bragin, A., Wilson, C. L., Almajano, J., Mody, I., & Engel Jr, J. (2004). High-frequency oscillations after status epilepticus: epileptogenesis and seizure genesis. *Epilepsia*, 45(9), 1017-1023.
- Bragin, M. (2004). Education for all in the conflict zones of Uganda: Opportunities. *Challenges and a Way Forward: Draft Discussion Document: BEPS, Ministry of Education and Sports, Republic of Uganda.*
- Bragin, M., & Opiro, W. G. (2012). Making the right to education a reality for war affected children: The Northern Uganda experience. *International Journal of Applied Psychoanalytic Studies*, 9(2), 158-177.
- Bragin, M. (2012). So that our dreams will not escape us: Learning to think together in time of war. *Psychoanalytic Inquiry*, 32(2), 115-135.
- Bragin, M., & Opiro, W. G. (2012). Making the right to education a reality for war affected children: The Northern Uganda experience. *International Journal of Applied Psychoanalytic Studies*, 9(2), 158-177.
- Browne, E. (2013). *Child friendly spaces for adolescent girls in emergency settings*. Helpdesk Research Report. Edited by GSDRC: GSDRC.
- Bryman, A. (2016). *Social research methods*. Oxford university press.
- Bryman, A., & Becker, S. (2012). Qualitative research. Understanding research for social policy and social work: themes, methods and approaches, 2nd edition. Understanding Welfare: Social Issues, Policy and Practice Series . *Policy Press, Bristol*, pp. 274-278.
- Bryman, A. (2008). *Social Research Methods*, (Oxford University Press: Oxford, UK.).
- Buendia, R. G. (2005). The state-Moro armed conflict in the Philippines Unresolved national question or question of governance?. *Asian Journal of Political Science*, 13(1), 109-138.
- Baron, D. P. (2001). Private politics, corporate social responsibility, and integrated strategy. *Journal of Economics & Management Strategy*, 10(1), 7-45.

- Buvinić, M., Das Gupta, M., & Shemyakina, O. N. (2013). Armed conflict, gender, and schooling. *The World Bank Economic Review*, 28(2), 311-319.
- Buvinic, M., Gupta, M. D., Casabonne, U., & Verwimp, P. (2013). *Violent conflict and gender inequality: An overview*. The World Bank.
- Cagoco-Guiam, R., & Brookings Institution (Washington, DC). (2013). *Gender and livelihoods among internally displaced persons in Mindanao, Philippines*. Brookings-London School of Economics Project on Internal Displacement.
- Cassar, A., Grosjean, P., & Whitt, S. (2013). Legacies of violence: trust and market development. *Journal of Economic Growth*, 18(3), 285-318.
- Chamarbagwala, R., & Morán, H. E. (2011). The human capital consequences of civil war: Evidence from Guatemala. *Journal of Development Economics*, 94(1), 41-61.
- Chamarbagwala, R., & Morán, H. E. (2011). The human capital consequences of civil war: Evidence from Guatemala. *Journal of Development Economics*, 94(1), 41-61.
- Collier, P. (1999). On the economic consequences of civil war. *Oxford economic papers*, 51(1), 168-183.
- Cohn, N. (2011). *The pursuit of the millennium: Revolutionary millenarians and mystical anarchists of the middle ages*. Random House.
- CRED, 2013: *Centre for Research on the Epidemiology of Disasters (CRED) Annual Disaster Statistical Review 2012*. UCLouvain Brussels Woluwe campus, in Brussels, Belgium
- Dabalen, A. L., & Paul, S. (2012). *Estimating the causal effects of conflict on education in Cote d'Ivoire*. The World Bank.
- Darweish, M., & Rigby, A. (1995). *Palestinians in Israel: nationality and citizenship*. University of Bradford, Department of Peace Studies.
- Dava, P. O., Chigora, P., Chibanda, T. W., & Sillah, R. (2013). An analysis of the effects of civil war and prospects for development in Mozambique: the case of FRELIMO-RENAMO in Chokwe district. *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 2(6), 66-75.
- David Mason, T., Gurses, M., Brandt, P. T., & Michael Quinn, J. (2011). When civil wars recur:
 Conditions for durable peace after civil wars. *International Studies Perspectives*, 12(2), 171-189.
- De Walque, D. (2004). *The long-term legacy of the Khmer Rouge period in Cambodia*. The World Bank.

- Deininger, K. (2003). *Causes and consequences of civil strife: micro-level evidence from Uganda*. The World Bank.
- Denscombe, M. (2007). *The good research guide*. Berkshire, England: McGraw-Hill Education.
- DiCicco-Bloom, B., & Crabtree, B. F. (2006). The qualitative research interview. *Medical education, 40*(4), 314-321.
- Dimitry, L. (2012). A systematic review on the mental health of children and adolescents in areas of armed conflict in the Middle East. *Child: care, health and development, 38*(2), 153-161.
- Duncan, J., & Arntson, L. (2004). *Children in crisis: Good practices in evaluating psychosocial programming*. Save the Children Federation.
- Dwyer, L. K., & Cagoco-Guiam, R. (2012). *Gender and conflict in Mindanao*. Asia Foundation.
- David Mason, T., Mehmet Gurses, Patrick T. Brandt, and Jason Michael Quinn. "When civil wars recur: Conditions for durable peace after civil wars." *International Studies Perspectives* 12, no. 2 (2011): 171-189.
- Easterly, W. (2009). How the millennium development goals are unfair to Africa. *World development, 37*(1), 26-35.
- Ehnholt, K. A., & Yule, W. (2006). Practitioner Review: Assessment and treatment of refugee children and adolescents who have experienced war-related trauma. *Journal of Child Psychology and Psychiatry, 47*(12), 1197-1210.
- Elbadawi, E., & Sambanis, N. (2000). Why are there so many civil wars in Africa? Understanding and preventing violent conflict. *Journal of African Economies, 9*(3), 244-269.
- Elbadawi, I., Hegre, H., & Milante, G. J. (2008). The aftermath of civil war. *Journal of Peace Research 45*(4): 451-459
- Emily Vargas Baron, W (2001). Institute for Reconstruction and International Security through Education, in Ngwata. *Education, Conflict and International Development*
- FAO, I. F. A. D., & UNICEF. (2017). WFP, WHO (2017) The state of food security and nutrition in the world 2017. *Building resilience for peace and food security*. FAO, Rome. URL: <http://www.fao.org/3/a-i7695e.pdf> (Accessed 16 May 2018).
- Fearon, J. D., & Laitin, D. D. (2003). Ethnicity, insurgency, and civil war. *American political science review, 97*(1), 75-90.

- Ferris, E., & Winthrop, R. (2010). Education and Displacement: Assessing Conditions for Refugees and Internally Displaced Persons affected by Conflict. *Paris: UNESCO*.
- Ghobarah, H. A., Huth, P., & Russett, B. (2003). Civil wars kill and maim people—long after the shooting stops. *American Political Science Review*, 97(2), 189-202.
- Gilovich, T., & Griffin, D. W. (2010). Judgment and decision-making. June 2010. *University of British Columbia- Vancouver*
- Gleditsch, N. P., Wallensteen, P., Eriksson, M., Sollenberg, M., & Strand, H. (2002). Armed conflict 1946-2001: A new dataset. *Journal of peace research*, 39(5), 615-637.
- Grant, J. P., & Unicef. (1990). *The state of the world's children 1991*. Oxford University Press for UNICEF.
- Guha-Sapir D, D'Aoust O. (2011). Demographic and Health Consequences of Civil Conflict. *World Development Report. Washington, DC: World Bank*; 2011. Available at: <http://hdl.handle.net/10986/9083>. Accessed May 14, 2018
- Guha-Sapir, D., Vos, F., Below, R., & Ponserre, S. (2012). *Annual disaster statistical review 2011: the numbers and trends*. Centre for Research on the Epidemiology of Disasters (CRED).
- Geneva Declaration Secretariat. (2008). Global burden of armed violence. *Paper*.
- Harbom, L., & Wallensteen, P. (2009). Armed Conflicts, 1946—2008. *Journal of Peace Research*, 46(4), 577-587.
- Holleman, A. F., Wiberg, E., & Wiberg, N. (2019). *Anorganischen Chemie*. De Gruyter, Incorporated.
- IDMC (2010). Internal displacement monitoring report: Global Overview of Trends and Developments in 2009. *Norwegian Refugee Council, Geneva, Switzerland*.
- Jordans, M. J., Pigott, H., & Tol, W. A. (2016). Interventions for children affected by armed conflict: a systematic review of mental health and psychosocial support in low-and middle-income countries. *Current psychiatry reports*, 18(1), 9.
- Justino, P. (2007). On the links between violent conflict and household poverty: How much do we really know?. *Institute of Development Studies*
- Justino, P. (2012). Violent conflict and human capital accumulation, in Brown, G.K. and Langer, A. (Eds.). *Elgar Handbook Of Civil War And Fragile States*, Chapter 13. Edward Elgar Publisher
- Justino, P. (2012). War and poverty. *IDS Working Papers*, 2012(391), 1-29.

- Justino, P., Leone, M., & Salardi, P. (2013). Short-and long-term impact of violence on education: The case of Timor Leste. *The World Bank Economic Review*, 28(2), 320-353.
- Kalyvas, S. N. (2006). *The logic of violence in civil war*. Cambridge University Press.
- Kalyvas, A. (2007). The tyranny of dictatorship: When the Greek tyrant met the Roman dictator. *Political Theory*, 35(4), 412-442.
- Krug, E. G., Mercy, J. A., Dahlberg, L. L., & Zwi, A. B. (2002). The world report on violence and health. *The lancet*, 360(9339), 1083-1088.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Interviews: Learning the craft of qualitative research interviewing*. Sage.
- Leach, F. E., & Mitchell, C. (Eds.). (2006). *Combating gender violence in and around schools*. Trentham Books Limited.
- Leon, G. (2012). Civil conflict and human capital accumulation the long-term effects of political violence in Perú. *Journal of Human Resources*, 47(4), 991-1022.
- Lofland, S. E., Hettinger, J. D., Meehan, T., Bryan, A., Finkel, P., Gupta, S., ... & Hug, G. (2006). Electron-phonon coupling in $M_{n+1}AX_n$ -phase carbides. *Physical Review B*, 74(17), 174501.
- Loescher, G., Betts, A., & Milner, J. (2008). The United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR): The politics and practice of refugee protection into the 21st century.
- Mahmud, M. S., & Mahmud, I. (2006). Political Conflicts and Discourse in Bangladesh: A Critical Understanding. *Bangladesh-e-Journal of Sociology*, 3(2), 13.
- Manning, M., & Patterson, J. (2005). STATE OF THE WORLD'S CHILDREN 2005: Childhood Under Threat. *Childhood Education*, 81(4), 250.
- Manoncourt, S., Dopler, B., Enten, F., Nur, A. E., Mohamed, A. O., & Moren, A. (1992). Public health consequences of the civil war in Somalia. *Cahiers d'études et de recherches francophones/Santé*, 2(6), 397-402.
- Margallo, S. (2005). *Addressing gender in conflict and post-conflict situations in the Philippines*. Conflict Prevention & Reconstruction, Environmentally and Socially Sustainable Development Network, World Bank.
- McDonald, A., Buswell, M., Khush, S., & Brophy, M. (2017). Invisible wounds: The impact of six years of war on the mental health of Syria's children. *London: Save the Children*.

- Mendenhall, M. A. (2014). Education sustainability in the relief-development transition: Challenges for international organizations working in countries affected by conflict. *International Journal of Educational Development*, 35, 67-77.
- Mendenhall, M. A. (2014). Education sustainability in the relief-development transition: Challenges for international organizations working in countries affected by conflict. *International Journal of Educational Development*, 35, 67-77.
- Merrouche, O. (2006). *The human capital cost of landmine contamination in Cambodia* (No. 25). Households in conflict network.
- Neol, T., Allard, D., Mulugeta, G., & Alex De, W. (2019). Africa only fights internal wars. Right? Wrong. October 15, 2019. *Journal of Modern African Studies*
- Neuman, S. P. (2003). Maximum likelihood Bayesian averaging of uncertain Model predictions. *Stochastic Environmental Research and Risk Assessment*, 17(5), 291-305.
- Neuman, S. P., & Di Federico, V. (2003). Multifaceted nature of hydrogeologic scaling and its interpretation. *Reviews of Geophysics*, 41(3).
- Nicolai, S. (Ed.). (2009). *Opportunities for change: Education innovation and reform during and after conflict*. UNESCO. International Institute for educational planning (IIEP).
- O'Hare, B. A., & Southall, D. P. (2007). First do no harm: the impact of recent armed conflict on maternal and child health in Sub-Saharan Africa. *Journal of the Royal Society of Medicine*, 100(12), 564-570.
- O'Malley, B. (2010). *Education under attack—2010*. Unesco.
- Panter-Brick, C., Eggerman, M., Gonzalez, V., & Safdar, S. (2009). Violence, suffering, and mental health in Afghanistan: a school-based survey. *The Lancet*, 374(9692), 807-816.
- Passel, J., & Cohn, D. (2012). Unauthorized immigrants: 11.1 million in 2011. *Washington, DC*.
- Peltonen, K., & Punama, R. L. (2010). Preventive interventions among children exposed to trauma of armed conflict: A literature review. *Aggressive Behavior: Official Journal of the International Society for Research on Aggression*, 36(2), 95-116.
- Pritchard, E., & Choonara, I. (2017). Armed conflict and child mental health. *BMJ paediatrics open*, 1(1).
- Pynoos, R. S., Steinberg, A. M., & Goenjian, A. (1996). Traumatic stress in childhood and adolescence: Recent developments and current controversies. 331–358. Guilford Press

- Qayad, M. G. (2007). Health care services in transitional Somalia: challenges and recommendations. *Bildhaan: an International Journal of Somali Studies*, 7, 190-210.
- Rashid, J. (2012). An analysis of self-accounts of children-in-conflict-with-law in Kashmir concerning the impact of torture and detention on their lives. *International Social Work*, 55(5), 629-644.
- Rodriguez, N., & Sanchez, J. M. (2009). Effect of presintering treatments on TiMoCN–Ni based cermets processed from different powder mixtures. *International Journal of Refractory Metals and Hard Materials*, 27(1), 164-172.
- Requejo, J. H., Bryce, J., Barros, A. J., Berman, P., Bhutta, Z., Chopra, M., ... & Mason, E. (2015). Countdown to 2015 and beyond: fulfilling the health agenda for women and children. *The Lancet*, 385(9966), 466-476.
- Rohner, D., Thoenig, M., & Zilibotti, F. (2013). Seeds of distrust: Conflict in Uganda. *Journal of Economic Growth*, 18(3), 217-252.
- Salama, P., Spiegel, P., Talley, L., & Waldman, R. (2004). Lessons learned from complex emergencies over past decade. *The Lancet*, 364(9447), 1801-1813.
- Shemyakina, O. (2011). The effect of armed conflict on accumulation of schooling: Results from Tajikistan. *Journal of Development Economics*, 95(2), 186-200.
- Shemyakina, O. (2011). The effect of armed conflict on accumulation of schooling: Results from Tajikistan. *Journal of Development Economics*, 95(2), 186-200.
- Shemyakina, O. (2006). "The Effect of Armed Conflict on Accumulation of Education: Results from Tajikistan." *Journal of Development Economics*
- Shields, R., & Paulson, J. (2015). 'Development in reverse'? A longitudinal analysis of armed conflict, fragility and school enrolment. *Comparative education*, 51(2), 212-230.
- Tisdall, S., (2019). In a world full of wars, why are so many of them ignored? Jun 9, 2019.
- Sivakumaran, S. (2011). Re-envisaging the international law of internal armed conflict. *European Journal of International Law*, 22(1), 219-264.
- Slone, M., & Mann, S. (2016). Effects of war, terrorism and armed conflict on young children: a systematic review. *Child Psychiatry & Human Development*, 47(6), 950-965.
- Thagaard, T. (2009). Systematic And Empathy. *An Introduction To Qualitative Methods*. 24(4), 354-356. *Urologic nursing*
- Themnér, L., & Wallensteen, P. (2013). Armed Conflicts, 1946–2012. *Journal of Peace Research*, 50(4), 509-521.
- Todman, W. (2016). Sieges in Syria: Profiteering from Misery. *Middle East Institute*. 91

- Toole, M. J., & Waldman, R. J. (1997). The public health aspects of complex emergencies and refugee situations. *Annual review of public health*, 18(1), 283-312. 77
- UNESCO (2010) The hidden crisis - armed conflict and education: The quantitative impact of conflict on education. *United Nations Educational*
- UNESCO (2011). The Hidden Crisis: Armed Conflict and Education. EFA Global Monitoring Report. Paris: UNESCO.
- UNESCO (2013). Children still battling to go to school. Education for All Global Monitoring Report Policy Paper 10. UNESCO 2013, <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000227146>
- UNESCO (2011). *The Hidden Crisis: Armed Conflict and Education; [Education for All (Efa) Global Monitoring Report 2011]*. UNESCO Publishing.
- UNESCO (2014). Teaching and learning: Achieving quality for all. (*Education for All Global Monitoring Report 2013/4*).
- UNESCO (2011). The Hidden Crisis: Armed Conflict and Education. Paris: UNESCO.
- UNESCO. (2006). *Teachers and educational quality: Monitoring global needs for 2015* (Vol. 253). UNESCO Inst for Statistics.
- UNICEF & OSRSG-CAAC (2008). Machel study 10-year strategic review: Children and conflict in a changing world. New York: United Nations.
- UNICEF. (2014). With 15 million children caught up in major conflicts, UNICEF declares 2014 a devastating year for children. *Press Release, December, 6*.
- UNICEF (2004). State of the World's Children. New York: Oxford University Press.
- UNICEF (2015). Education The case for support. / www.unicef.org/publicpartnerships
- Unicef. (2014). El Estado Mundial de la Infancia de 2014 en cifras: Todos los niños y niñas cuentan. *Recuperado de https://www.unicef.es/sites/www.unicef.es/files/emi_2014_0.pdf el, 1*.
- UNICEF (2014). El estado mundial de la infancia de 2014 en cifras. *Todos los niños y niñas cuentan. Revelando las disparidades para impulsar los derechos de la niñez*.
- UNICEF (2015). Education under fire: How conflict in the Middle East is depriving children of their schooling. *Amman, Jordan*
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) (2011). UNESCO ICT competency framework for teachers. Paris, France: UNESCO, 2011
- United Nations. (2010). *The state of African cities 2010: Governance, inequality and urban land markets*. UN-HABITAT.
- UNICEF. (2013). Access to water and sanitation in schools in Saint Louis/Senegal.

- UNGA (United Nations General Assembly) (2007). Report of the Secretary-General on the work of the Organization. Supplement No. 1, A/62/1. United Nations Publications.
- Upreti, B. R. (2010). *Political change and challenges of Nepal: Reflection on armed conflict, peace process and state building*. LAP Lambert Academic Publishing.
- Upreti, B. R. (2006). Shocks, market disruptions and Impacts of Conflict on Market Functioning and Accessibility. World Food Programme, Kathmandu
- Uprooted, U. (2016). The growing crisis for refugee and migrant children. *New York: UNICEF*.
- Urdal, H. (2004). Armed conflicts pose a great risk to a large number of peoples' lives and well-being around the world. Internal armed conflicts are far more frequent than interstate conflicts. *Social Development Papers, 14*.
- Urdal, H. (2004). The devil in the demographics: the effect of youth bulges on domestic armed conflict, 1950-2000. *Social Development Papers, 14*.
- Watkins, K. (2013). Education without Borders: A Report from Lebanon on Syria's Out-of-School Children. *World at School, Londres*. www.odi.org/sites/odi.org.uk/files/odi-assets/publications-opinion-files/8575.pdf. Consultado el, 26.
- Whitaker, B. E. (2002). Document. Changing priorities in refugee protection: the Rwandan repatriation from Tanzania. *Refugee Survey Quarterly, 21(1_and_2)*, 328-344.
- Winthrop, R., & Kirk, J. (2015). Learning for a bright future: Schooling, armed conflict, and children's well-being. *Comparative Education Review, 52(4)*, 639-661.
- World Bank. (2011). *World development report 2011: Conflict, security, and development*. World Bank.
- World Bank. (2006). Post-conflict fund and LICUS trust fund annual report, fiscal year 2006. *Washington, DC: World Bank*.

EKLER

Ek – 1 Araştırma İzin Yazısı (Bölge Eğitim Müdürlüğüne gönderilen izin yazısı)

1 January 2019

BAI MERIAM AMPATUAN KAWIT, AL-HADJA
Schools Division Superintendent
Division of Maguindanao
Department of Education, Autonomous Region in Muslim Mindanao
Municipality of Shariff Aguak, Province of Maguindanao

Dear Madam:

Assalamu alaykum warahmatullahi wabarakatuhu! I am a student in Akdeniz University, Graduate School of Education in Antalya City, Republic of Turkey, taking Master in Educational Administration. I am currently conducting my thesis entitled "*The effects of armed-conflict towards the pupils' academic performances*". The objectives of my study is to determine the effects of armed-conflict consequences such as destruction of school infrastructure, the destruction of livelihood sources, and disruption of classes towards the pupil's academic performances and teacher's performance.

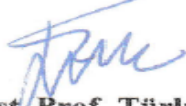
The target respondents are school principals or head teachers, and school teachers in the following schools: Pagatin Elementary School, Sambulawan Central Elementary School and Butilen Elementary School in Datu Salibo Municipality; Madia Elementary School in Datu Saudi Ampatuan Municipality; and Lintukan Elementary School in Datu Piang Municipality.

In this regard, may I request permission to conduct research interviews in the above-mentioned schools. May I also ask permission to authorize my brother, **Mohamadali B. Samama**, to conduct the interviews, for my behalf in consideration to the prospected expenses in going home to personally conduct the interviews. This arrangement is duly approved by my adviser and my department.

I am looking forward to your favorable consideration and approval. Thank you very much and more power!

Respectfully yours,

Baid B. Samama
Student-Researcher

Attested by: **Asst. Prof. Türkan Aksu**
Adviser

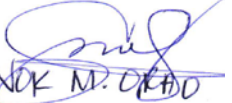
Approved:

BAHARUDIN Z. AKOT
ASDS/Physical Facilities

Prof. Dr. Mehmet Canbulat
Department Head

Ek – 2 Araştırma İzin Yazısı (İl Eğitim Müdürlüğüne gönderilen izin yazısı-1)

1 January 2018

RECEIVED BY:
01-14-2019

NOK M. ORAO
District Supervisor
Datu Salibo District
Sambulawan, Datu Salibo
Municipality of Datu Salibo, Province of Maguindanao

Dear Sir:

Assalamu alaykum warahmatullahi wabarakatuhu! I am a master's degree student in Akdeniz University, Graduate School of Education in Antalya City, Republic of Turkey taking Educational Administration. I am currently conducting my thesis entitled "*The effects of armed conflict towards the pupils' academic performances*". The objectives of my study is to determine the effects of armed-conflict consequences such as destruction of school infrastructure, the destruction of livelihood sources, and disruption of classes towards the pupil's academic performances and the influence of armed-conflict to the teacher's performance.

The target respondents of the study are school principal or head teacher, and school teachers in Sambulawan Central Elementary School.

In this regard, may I request permission to conduct research interview in Sambulawan Central Elementary School which is under your jurisdiction. In the interview, I requested my brother, **Mohamadali B. Samama**, to conduct the interviews, for my behalf in consideration to the prospected expenses in going home to personally conduct the interview. This arrangement is duly consented by my adviser and my department.

I am looking forward to your favorable consideration and approval. Thank you very much and more power!

Respectfully yours,

Baid B. Samama
Student-Researcher

Attested by: **Asst. Prof. Türkan Aksu**
Adviser

Ek – 3 Araştırma İzin Yazısı (İl Eğitim Müdürlüğüne gönderilen izin yazısı-2)

1 January 2018

Received by:
DATUA B. MAYONTING

DATUA B. MAYONTING
District Supervisor
Datu Saudi District
Madia Datu Saudi Ampatuan
Municipality of Datu Saudi Ampatuan, Province of Maguindanao

Dear Sir:

Assalamu alaykum warahmatullahi wabarakatuhu! I am student in Akdeniz University, Graduate School of Education in Antalya City, Republic of Turkey taking Educational Administration. I am currently conducting my thesis entitled "*The effects of armed conflict towards the pupils' academic performances*". The objectives of my study is to determine the effects of armed-conflict consequences such as destruction of school infrastructure, the destruction of livelihood sources, and disruption of classes towards the pupil's academic performances and the influence of armed-conflict to the teacher's performance.

The target respondents of the study are school principal or head teacher, and school teachers in Madia Elementary School.

In this regard, may I request permission to conduct research interview in Madia Elementary School which is under your jurisdiction. In the interview, I requested my brother, **Mohamadali B. Samama**, to conduct the interviews, for my behalf in consideration to the prospected expenses in going home to personally conduct the interview. This arrangement is duly consented by my adviser and my department.

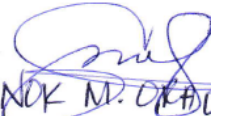
I am looking forward to your favorable consideration and approval. Thank you very much and more power!

Respectfully yours,

Baid B. Samama
Student-Researcher

Attested by: **Asst. Prof. Türkan Aksu**
Adviser

Ek – 4 Araştırma İzin Yazısı (İl Eğitim Müdürlüğüne gönderilen izin yazısı-3)

RECEIVED BY:
NOK M. ORAO
01-14-2019

1 January 2018

NOK M. ORAO
District Supervisor
Datu Salibo District
Sambulawan, Datu Salibo
Municipality of Datu Salibo, Province of Maguindanao

Dear Sir:

Assalamu alaykum warahmatullahi wabarakatuhu! I am a master's degree student in Akdeniz University, Graduate School of Education in Antalya City, Republic of Turkey taking Educational Administration. I am currently conducting my thesis entitled "*The effects of armed conflict towards the pupils' academic performances*". The objectives of my study is to determine the effects of armed-conflict consequences such as destruction of school infrastructure, the destruction of livelihood sources, and disruption of classes towards the pupil's academic performances and the influence of armed-conflict to the teacher's performance.

The target respondents of the study are school principal or head teacher, and school teachers in Sambulawan Central Elementary School.

In this regard, may I request permission to conduct research interview in Sambulawan Central Elementary School which is under your jurisdiction. In the interview, I requested my brother, **Mohamadali B. Samama**, to conduct the interviews, for my behalf in consideration to the prospected expenses in going home to personally conduct the interview. This arrangement is duly consented by my adviser and my department.

I am looking forward to your favorable consideration and approval. Thank you very much and more power!

Respectfully yours,

Baid B. Samama
Student-Researcher

Attested by: **Asst. Prof. Türkan Aksu**
Adviser

Ek – 5 Araştırma İzin Yazısı (Okullara gönderilen izin yazısı-1)

1 January 2019

GUINAID U. ANTAO
School Principal
Sambulawan Central Elementary School
Municipality of Datu Salibo, Province of Maguindanao

Received:

1-14-19

Dear Sir:

Assalamu alaykum warahmatullahi wabarakatuhu! I am student in Akdeniz University, Graduate School of Education in Antalya City, Republic of Turkey taking Educational Administration. I am currently conducting my thesis entitled "*The effects of armed conflict towards the pupils' academic performances*". The objectives of my study is to determine the effects of armed-conflict consequences such as destruction of school infrastructure, the destruction of livelihood sources, and disruption of classes towards the pupil's academic performances and the influence of armed-conflict to the teacher's performance.

The target respondents of the study are school principal or head teacher, and school teachers in Sambulawan Central Elementary School.

In this regard, may I request permission to conduct research interview in your School, Sambulawan Central Elementary School. In the interview, I requested my brother, **Mohamadali B. Samama**, to conduct the interview, for my behalf in consideration to the prospected expenses in going home to personally conduct the interview. This arrangement is duly consented by my adviser and my department.

I am looking forward for your favorable consideration and approval. Thank you very much and more power!

Respectfully yours,

Baid B. Samama
Student-Researcher

Attested by: **Asst. Prof. Türkan Aksu**
Adviser

Ek – 6 Araştırma İzin Yazısı (Okullara gönderilen izin yazısı-2)

1 January 2019

SAIDY G. PURONG

School Principal

Butilen Elementary School

Municipality of Datu Salibo, Province of Maguindanao

Dear Sir:

Assalamu alaykum warahmatullahi wabarakatuhu! I am student in Akdeniz University, Graduate School of Education in Antalya City, Republic of Turkey taking Educational Administration. I am currently conducting my thesis entitled "*The effects of armed conflict towards the pupils' academic performances*". The objectives of my study is to determine the effects of armed-conflict consequences such as destruction of school infrastructure, the destruction of livelihood sources, and disruption of classes towards the pupil's academic performances and the influence of armed-conflict to the teacher's performance.

The target respondents of the study are school principal or head teacher, and school teachers in Butilen Elementary School.

In this regard, may I request permission to conduct research interview in your School, Butilen Elementary School. In the interview, I requested my brother, **Mohamadali B. Samama**, to conduct the interview, for my behalf in consideration to the prospected expenses in going home to personally conduct the interview. This arrangement is duly consented by my adviser and my department.

I am looking forward for your favorable consideration and approval. Thank you very much and more power!

Respectfully yours,

Baid B. Samama
Student-Researcher

Attested by: **Asst. Prof. Türkan Aksu**
Adviser

Received date:

01-08-2019

Ek – 7 Araştırma İzin Yazısı (Okullara gönderilen izin yazısı-3)

1 January 2019

MARIAM A. BADAWI
School Principal
Madia Elementary School
Municipality of Datu Saudi Ampatuan, Province of Maguindanao

Received: 1/27/19
MARIAM A. BADAWI

Dear Ma'am:

Assalamu alaykum warahmatullahi wabarakatuhu! I am student in Akdeniz University, Graduate School of Education in Antalya City, Republic of Turkey taking Educational Administration. I am currently conducting my thesis entitled "*The effects of armed conflict towards the pupils' academic performances*". The objectives of my study is to determine the effects of armed-conflict consequences such as destruction of school infrastructure, the destruction of livelihood sources, and disruption of classes towards the pupil's academic performances and the influence of armed-conflict to the teacher's performance.

The target respondents of the study are school principal or head teacher, and school teachers in Madia Elementary School.

In this regard, may I request permission to conduct research interview in your School, Madia Elementary School. In the interview, I requested my brother, **Mohamadali B. Samama**, to conduct the interview, for my behalf in consideration to the prospected expenses in going home to personally conduct the interview. This arrangement is duly consented by my adviser and my department.

I am looking forward for your favorable consideration and approval. Thank you very much and more power!

Respectfully yours,

Bajd B. Samama
Student-Researcher

Attested by: **Asst. Prof. Türkan Aksu**
Adviser

Ek – 8 GÖRÜŞME SORULARI

Interview Guide

I. Preliminaries - Establishing Rapport

Assalamu alaykum Sir/Ma'am!

First of all, I would like to express my thanks and gratitude for giving me time for this interview. I am Baid Samama, a master's degree student in Educational Administration at Akdeniz University, Graduate School of Education in Antalya/Turkey, I am currently conducting my thesis entitled "*The effects of armed conflict towards the pupil's academic performances*". The objectives of my study are as follows: To investigate the effect of armed conflict towards the pupil's academic performances, to evaluate what extent the destruction of school infrastructure in the area of conflict affect pupil's academic performances, to determine how the destruction of livelihood sources in armed conflicts affect the pupil's academic performances, to indicate the influence of armed conflicts of the teachers performances. I already made my due courtesy call to the division office and district office as well. I want to assure you that your responses in this interview will be processed with due diligence for the research purpose. Sir/Ma'am, may we now start the interview session?

II. Interview Questions

- 1) Sir/Ma'am, in your personal knowledge, what are the effects of armed-conflict to the pupil's educational performance?
- 2) How would you assess the attendance rate of pupils during armed-conflict?
- 3). Based on personal accounts, what are the visible psychological effects of armed-conflict to the pupils?
- 4) How would you assess the graduation rate of the pupils in the context of armed-conflict in your school?
- 5) What do you think of the ripple effect resulting from destruction of properties on the pupil's academic performance?
- 6) How do you assess the disruption of sources of livelihood during armed conflict and its corresponding effects on pupil's academic performance?
- 7) How do the teachers perform their mandated tasks as a teacher during armed-conflict?

8. Is your school still functional or it cannot operate during the armed-conflict? Please explain.

9. What are the effects of displacement of families on the pupils during armed conflict?

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı: Baid B. Samama

Doğum Yeri ve Tarihi: Datu Piang, Maguindanao – 17/08/1991

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi: Gani L. Abpi College Inc. Bacher of Science in Islamic Studies, Sınıf Öğretmenliği

Yüksek Lisans Öğrenimi: Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Yüksek Lisans

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce ve Türkçe

İş Deneyimi

Stajlar: Bir akademik dönemlik öğretim

Projeler: Lisans Tezi

İletişim

E-Posta Adresi: samamabaid@gmail.com

Tarih : 17/01/2020

İNTİHAL RAPORU

MAGUİNDANAO'DAKİ SİLAHLI ÇATIŞMANIN İLKÖĞRETİM OKULLARINDA ÖĞRENCİ AKADEMİK PERFORMANSINA ETKİSİ

ORIJİNALLIK RAPORU

% 2	% 1	% 1	% 1
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	www.vimmerby.se İnternet Kaynağı	% 1
2	allinschool.org İnternet Kaynağı	<% 1
3	dosyayukleme.ahievran.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
4	www.researchgate.net İnternet Kaynağı	<% 1
5	Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) Öğrenci Ödevi	<% 1
6	Submitted to Marmara University Öğrenci Ödevi	<% 1
7	Submitted to Laureate Higher Education Group Öğrenci Ödevi	<% 1
8	Submitted to Abant İzzet Baysal Üniversitesi	

JA